

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Deklarationer

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

29. juni 2009
J.nr. NKN-111-00041
salha

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

30 JUNI 2009

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove.

Med venlig hilsen

512-

Sally Hansen
Afdelingssekretær

- Miljøcenter Nykøbing Falster, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F (Sendes også pr. mail til post@nyk.mim.dk)
- Næstved Kommune, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved (Sendes også pr. mail til borger@naestved.dk)
- Skov- og Naturstyrelsen Storstrøm, Egehus, Hannenovvej 22, 4800 Nykøbing F. (Sendes også pr. mail til storstroem@sns.dk)
- By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø (Sendes pr. mail til blst@blst.dk; oja@sns.dk og rts@sns.dk)
- Kulturarvsstyrelsen, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V
- Danmarks Naturfredningsforening, Att.: Birgitte Bang Ingrisch, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (Sendes også pr. mail til dn@dn.dk og bbi@dn.dk)
- SKAT, Videns- og Kompetencecenter, Ejendomsvurdering, Att.: Lone Munk, Finsensvej 15, 2000 Frederiksberg
- Fredningsregistret, By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
- Folketingets Ombudsmand, Gammeltorv 22, 1457 København K
- Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Arsenalvej 55, 9800 Hjørring
- Herlufsholm Skole og Gods, Godskontoret, Herlufsholm Allé 170, 4700 Næstved

- Otto baron Reedtz-Thott, Gavnø 2, 4700 Næstved
- Kim Lolacinski, Skyttemarksvej 205, Kalbyrisskov, 4700 Næstved
- Peter Vestergaard Larsen og Lena Vivi Stenfelt Larsen, Skyttemarksvej 202, Kalbyrisskov, 4700 Næstved
- Niels Struve, Skyttemarksvej 204 Kalbyrisskov, 4700 Næstved
- Frank August Hansen, Øverup 21, 4700 Næstved
- Rikke L. Korsman Ankersen og Lars C. Schjødt Ankersen, Øverupvej 15, 4700 Næstved
- Rudersdal A/S v/advokat Henrik Oehenschläger, Falkoner Allé 1, 5., 2000 Frederiksberg
- Finn Lyftingsmo, Skovvej 20, 4684 Holmegaard
- Ole Frederik Poulsen, Skovvej 22, 4684 Holmegaard
- Knud Torben Jacobsen, Skovvej 15, 4684 Holmegaard
- Rønnebæk Kirkekaske v/Gitte Clausen, Vejleøvej 45, 4700 Næstved
- Anni Møller Nielsen, Skovvej 24, 4684 Holmegaard
- Steffen Enevold Nielsen, Bonderupvej 2 A, Bonderup, 4700 Næstved
- Johan og Peter Gruth Hansen, Stationsvej 7 A, Brandelev, 4700 Næstved
- Kjeld Nielsen og Rita Agnete Hansen, Bonderupvej 24, Bonderup, 4700 Næstved
- Arne Juel Ottosen, Kongshøjvej 3, Bonderup, 4700 Næstved
- Lind Cadovius Advokataktieselskab, Att.: Advokat Alex Puggaard, Østergade 38, Postboks 2256, 1019 København K

**Naturklagenævnets afgørelse
af 29. juni 2009
om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove
(NKN-111-00041)**

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster har den 18. december 2007 truffet afgørelse om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove i Næstved Kommune. Fredningens afgrænsning fremgår af fredningskortet.

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet for så vidt angår fredningens indhold og fredningserstatningens størrelse af lodsejerne Herlufsholm Skole og Gods, Gavnø Gods og Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste. Afgørelsen er også påklaget af By- og Landskabsstyrelsen for så vidt angår erstatningen til en enkelt lodsejer.

Baggrunden for fredningsforslaget

Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening (DN) den 23. november 2006. Fredningsforslaget er navnlig begrundet i, at øvelsesområdet med tilstødende skove udgør et sammenhængende naturområde tæt ved Næstved, hvor tilplantning med skov og udstykning af parcelhusgrunde er uønsket. Der er i alt 19 lodsejere inden for fredningsområdet på ca. 530 ha, heraf 17 private samt Næstved Kommune og Forsvarsministeriet. I forbindelse med øvelsesområdet blev oprindeligt lejet 121 ha skov, som stadig er lejet til brug for øvelser. Skovene (Fredskov, Skytteskov og en del af Kalbyrisskoven) er udlejet af Gavnø Gods og Herlufsholm Gods og Skole til forsvaret.

Af sagsrejsernes fredningsforslag fremgår bl.a., at det gennem årene har været et stort ønske for DN at sikre så meget som muligt af Gardehusarregimentets øvelsesterræn til rekreative formål, når militæret ikke længere skulle anvende området til øvelsesaktiviteter. Den primære trussel mod øvelsesterrænet har været, at kommunen ønskede at anlægge en eller flere nye omfarts- eller lokalveje gennem overdrevet og de skove, som øvelsesterrænet omfatter eller støder op til. Efter at Storstrøms Amt vedtog et regionplantillæg om nye veje

om Næstved (uden om øvelsesområdets store overdrevsarealer, de omkringliggende skove og Bonderup Sø og Mose) er de seneste års trusler imod det store, sammenhængende naturområde drevet over. Men også en debat om byudvikling i Næstved har ifølge DN vist, at der er stor interesse fra kommunens side i at inddrage dele af området til byudvikling. Samtidig står der private købere klar til at overtage området med henblik på enten at tilplante overdrevet med skov eller udstykke det til parcelhusgrunde. Fredningsområdet ligger kun 4,4 km fra Næstved Centrum, og kan med en permanent sikring gennem en fredning blive den grønne oase, som byen kan udvikle sig omkring i østlig retning.

Fredningsområdet

Fredningen omfatter et areal på ca. 530 ha med henholdsvis overdrev, fredsskov, sø- og moseområder samt spredte vandhuller inden for Næstved Kasernes Øvelsesområde og de tilstødende skove. Ud af de af de 532,82 ha er ca. 180 ha er på fredningstidspunktet registreret som overdrev, ca. 8 ha er registreret som sø- og mose og ca. 340 ha er fredsskov. I øvrigt er ca. 140 ha også omfattet af skovbyggelinjen. Fredningsområdet er inddelt i 4 delområder, hvilket fremgår af kortbilag til fredningen og af § 2 om mål for delområderne.

Fredningsområdet er karakteriseret ved et varieret landskab med mange søer og vandhuller og meget store naturværdier. Spredt i lavningerne ligger ca. 25-30 vandhuller. Af store vådområder eller søer kan nævnes Troldmosen, Tørvemosen og ellesumpen Nissekær. Den righoldige og varierede overdrevsflora bevidner, at jorden er næringsrig og leret. Øvelsesområdet har ikke været gødet siden Gardehusarregimentet overtog området i 1940 og 1953.

Bonderup Sø og Mose omfatter en større sø med randområder. Langs søens øst- og nordside er bredzonen relativt smal og bevokset med krat domineret af hassel, grå-pil, ask, slåen m.fl. Umiddelbart nord for krattet findes et lysåbent parti, som rummer artsfattig, tør natur, som partvist (især i vestenden) har karakter af overdrev. Vest- og sydsiden af søen er med veludviklede kærparker delvist med karakter af hængesæk. Disse områder er partvist under tilgroning med pil.

Søen, som er en af de sidste tilbageværende næringsfattige søer på de rige jorde på Sjælland, er referencelokalitet for søtyper, der har naturvidenskabelig interesse, og undervisningslokalitet og rummer mange strengt beskyttede arter og naturtyper i såvel national som

international sammenhæng. Lokaliteten rummer en meget artsdivers flora og fauna. Lokaliteten rummer flere arter og naturtyper, som andre steder i landet har dannet grundlag for udpegning af habitatområder (vindelsnegl (endnu ubestemt), kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe og rigkjær samt fiskearten pignmerling).

Øvelsesterrænet er også en fuglelokalitet af stor betydning. Der er registreret 60 fuglearter, heraf en række mindre almindelige arter, som er knyttet til overdrev, vådområder og gammel løvskov. Af de mest ualmindelige er fremhævet ynglende engpibe, ynglende viber, sanglærker, bynkefugle og agerhøns, samt ynglende grågæs, gråstrubet lappedykker og nattegale og i skovene: skovsneppe, sumpmejse, spætmejse, træløber og kernebider. Endvidere er områdets insektfauna ifølge fredningsforslaget righoldig, og der er kulturhistoriske interesser og fortidsminder i området.

Der er indgået en aftale om en drifts- og plejeplan i 1996 mellem Skov- og Naturstyrelsen og Forsvarsministeriet for perioden 1996-2010. Planen administreres i dag fra Antvorskov Kaserne i Slagelse.

Fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Der er under fredningsnævnets behandling af sagen foretaget enkelte ændringer af fredningen sammenholdt med det oprindelige fredningsforslag. En enkelt lodsejer er udgået (lb.nr. 10 KFUM Spejderne)

Fredningen indeholder – udover formålet i § 1 – bestemmelser i § 2 om delområdernes anvendelse, i § 3 om forbud mod tilstandsændringer og mod at opføre bebyggelse og anlæg såvel som forbud mod tilplantning og opdyrkning i § 4. I §§ 5 og 6 er endvidere fastsat bestemmelser om områdets fremtidige naturpleje og -genopretning, i § 8 et forbud mod jagt i delområde 1 og i § 10 er der henvist til naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang.

Fredningserstatning

Fredningsnævnets afgørelse omfatter i alt 532,82 ha, der ejes af 19 lodsejere. Der er fastsat en skønsmæssig erstatning på 3.500 kr./ha for arealerne, dog kun 1.750 kr./ha for arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens regler om fortidsminder. Der er ikke tillagt det

offentlige erstatning. Fredningsnævnet har endvidere vurderet, at de begrænsninger, som fredningen pålægger de fredskovspligtige arealer, er af så beskeden en karakter, at de ikke påvirker handelsværdien. Der er derfor ikke tillagt lodsejerne af disse arealer (Herlufsholm Skole og Gods og Gavnø Gods) erstatning. Disse lodsejere er imidlertid begge tilkendt 10.000 kr. for omkostninger til sagkyndig bistand.

Fredningsnævnets samlede erstatning udgør i alt 91.263 kr. (beløbet er korrigeret i forbindelse med Naturklagenævnets behandling af sagen, da en lodsejer har oplyst at eje færre ha end anført i fredningsnævnets afgørelse).

Erstatningen og godtgørelsen udredes med $\frac{3}{4}$ af staten og $\frac{1}{4}$ af Næstved Kommune.

Klagerne

Fredningsnævnets afgørelse af 18. december 2007 er påklaget til Naturklagenævnet af By- og Landskabsstyrelsen, Herlufsholm Skole og Gods, Gavnø Gods og Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (FBE) har i sin klage bl.a. anført, at fredningen af delområde 1 og 2 ikke er foreneligt med områdets anvendelse som øvelsesområde, og at fredningsnævnet ved sin afgørelse har set bort fra forsvarets indsigelser. FBE har gennem mange år arbejdet med en omfattende naturplanlægning for alle skyde- og øvelsesterræner bl.a. ved at have betalt Skov- og Naturstyrelsen for at få arbejdet udført i en proces, der har inddraget såvel interne (militære) behov og hensyn som eksterne interesser (DN, Friluftsrådet, Danmarks Jægerforbund m.fl.).

Forsvarets arealer omfatter ca. 187,24 ha. Forsvaret har endnu ikke taget stilling til den fremtidige anvendelse af Næstved Øvelsesplads med tilstødende skove. De store krav, der stilles til uddannelse af soldaterne i dag før udsendelse til internationale opgaver, nødvendiggør, at forsvaret kan råde uindskrænket over området. Efter forsvarets opfattelse sikrer fredningen (§ 2) ikke, at den militære anvendelse kan fortsætte som hidtil, da den eksisterende drifts- og plejeplan ikke er godkendt af fredningsnævnet. Det er en langsommelig proces at skulle forelægge fredningsnævnet alle tiltagene i planen, før de kan gennemføres på forsvarets arealer. Det er ikke tilfredsstillende for forsvaret, der har behov for fleksibelt

at kunne ændre og udbygge øvelsesterrænet afhængig af missionerne i udlandet. Ligeledes kan arealerne ikke altid holdes tilgængelige for offentlighedens færdsel og ophold i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens almindelige regler. Offentlighedens adgang, herunder informationstavler om afspærringer, reguleres også i drifts- og plejeplanen for området.

Endvidere er jagt- og tilskuds fodring ikke tilladt i fredningen, hvilket indgår som et element i naturforvaltningen. FBE kan derfor ikke acceptere denne bestemmelse. Sammenfattende ønsker forsvaret, at fredningen ophæves for delområde 1 og de dele af delområde 2, som indgår i øvelsesterrænet.

FBE har senest ved indlæg modtaget i Naturklagenævnet den 10. juni 2009 fastholdt og uddybet klagen bl.a. for så vidt angår forsvarets behov for fortsat at anvende Næstved Øvelsesplads som "ukendt øvelsesterræn" for soldater, der uddannes med tjeneste andetsteds. Området anvendes ofte til missionsforberedelse kort før internationale opgaver.

Herlufsholm Skole og Gods har navnlig klaget over, at der ikke er ydet erstatning for de fredskovspligtige arealer. Lodsejeren lb.nr. 15, der også er en skovejendom, har fået en meget rimelig erstatning pr. ha på 3.500 kr. Fredningen betyder efter lodsejerens vurdering en nedgang i skovens handelsværdi, der kun i en vis grad er bestemt af skovens driftsøkonomiske potentiale og i langt højere grad af potentielle køberes ønske om at være skovejere med alle de goder, der måtte følge af ejerskabet. Det er åbenbart, at disse købere vil give mere for en skov *uden* fredningsrestriktioner og at fredningen medfører en række byrder for ejeren. Endvidere er der klaget over, at lodsejerens ønske, om at plejemyndigheden skal have pligt til at sætte skilte med vejledning op for skovens gæster, ikke er blevet imødekommet. Skiltningen skal handle om konfliktrisikoen ved overgangene til øvelsesområdet i skovene. Endelig er det anført, at erstatning for sagkyndig bistand bør modsvare de faktiske afholdte udgifter såvel som ressourceforbruget.

Herlufsholm Skole og Gods' arealer omfatter ca. 214,81 ha. Det samlede erstatningskrav er opgjort til 707.923,25 kr. – heraf 13.031,25 kr. til sagkyndig bistand. Fredningsnævnet har tilkendt 10.000 kr. for omkostninger til sagkyndig bistand og ingen fredningserstatning.

Gavnø Gods har i sin klage senest med indlæg af 2. juni 2009 overordnet anført, at der ikke foreligger en særlig begrundelse for at frede området. Sammenfattende er det anført, at fredningens bestemmelser for delområde 2 ikke har medført en beskyttelse af det pågældende område, der ikke allerede forelå i medfør af formålene og øvrige bestemmelser om anvendelsen af fredskovspligtige arealer, terrænændringer, hegning, primitive overnatningspladser, mere intensive friluftsanlæg, opstilling af skilte og etablering af nye stier i henholdsvis skovloven, naturbeskyttelsesloven og planloven. Denne lodsejer finder derfor, at fredningen bør ophæves.

Gavnø Gods' arealer omfatter ca. 96,66 ha. Fredningsnævnet har tilkendt 10.000 kr. for omkostninger til sagkyndig bistand og ingen fredningserstatning. Om erstatningen for fredningen er det anført, at fredningen vil medføre en værdinedgang på 10-20 %, uanset at fredningen ikke pålægger arealerne yderligere bånd. Værdinedgangen skyldes den blotte tilstedeværelse af en fredning, som af eventuelle købere vil blive opfattet som en væsentlig, yderligere begrænsning i råderetten. Endvidere har bestemmelserne om pleje af området medført en ekstraordinær forringelse af herligheds- og jagtværdien, hvilket bør medføre erstatning.

Disse tre lodsejere har endvidere uddybet deres klager for så vidt angår spørgsmålet om fredningsdommerens habilitet (som følge af et tidligere familiemedlemskab af DN).

By- og Landskabsstyrelsen har med brev af 29. maj 2009 oplyst, at styrelsens klage handler om erstatningen for et areal, der ejes af Rønnebæk Kirkekasse. Erstatningen til denne lodsejer (lb.nr. 15) er på 8.610 kr. Der henvises i styrelsens klage til den verserende fredningssag om arealer ved Storebjerg, hvor også spørgsmålet, om hvorvidt arealer ejet af Folkekirken må betragtes som offentligt ejede arealer, og at der som følge heraf ikke skal ydes fredningserstatning for disse arealer, indgår.

DN har til klagerne bl.a. oplyst den 20. maj 2009:

Herlufsholm Skole og Gods klager med brev af 16. januar 2008 over erstatningsstørrelsen, som skolen ikke finder, kompenserer for nedgangen i handelsværdien af skoven. DN har ingen bemærkninger til erstatningens størrelse, men henviser til fredningskendelsens § 4 om

retningslinjer for skov- og landbrugsdrift. Heraf fremgår det, at de private skove kan drives som hidtil efter den til enhver tid gældende skovlovs regler.

Til klagen fra FBE, der i hovedtræk handler om, at forsvarets aktiviteter ikke kan fortsætte som hidtil med fredningens gennemførelse, samt at FBE finder fredning og plejeplan efter fredningen en meget besværlig og langsommelig proces, som ikke vil kunne tilfredsstille forsvarets behov for fleksibilitet, og endeligt at jagt indgår som et element i naturforvaltningen og dermed er en opgave på linje med andre opgaver, og fortsat bør kunne foregå på forsvarets areal har DN anført: DN er indforstået med, at forsvarets område lukkes af i kortere perioder i forbindelse med øvelser af hensyn til de besøgendes sikkerhed. DN er uenig i, at det er meget mere bureaukratisk at gennemføre plejeplan og forsvarsaktiviteter, når der er en fredning i området. Det må handle om forudseenhed og planlægning. Endelig er DN undrende over for, at FBE har behov for at kunne gå på jagt som led i forsvarets aktiviteter. DN holder derfor fast i, at jagt og tilskudsfodring ikke skal være tilladt i området.

Besigtigelse af fredningsområdet

Naturklagenævnet har besigtiget fredningsområdet med deltagelse af sagens parter og afholdt offentligt møde den 17. juni 2009. Indlæggene fra de fremmødte handlede i hovedtræk om emnerne i klagerne, som på stedet blev gennemgået. Endvidere blev følgende oplyst:

Næstved Kommune oplyste, at kommunen støtter fredningen, som for kommunens borgere indeholder store rekreative interesser. I 2008 er gennemført en botanisk vurdering af de store overdrevsarealer i øvelsesterrænet. Ca. halvdelen af arealerne opfylder de botaniske kriterier for overdrev, resten af området er p.t. ikke beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket giver forsvaret lidt friere muligheder for aktiviteter på disse arealer.

DN anførte, at det understøttede behovet for en fredning af arealerne, da det ellers vil være muligt at tilplante arealerne med majs til brug for forsvarets øvelser. FBE oplyste, at der ikke er planer om at tilplante arealerne med majs. De åbne arealer plejes alle som om de var overdrev, hvilket der er pligt til i henhold til områdets drifts- og plejeplan. Den nye plejeplan for området vil ligeledes blive udarbejdet i samarbejde med områdets interessenter

med henblik på at sikre områdets rekreative og naturmæssige værdier samtidig med, at de militære aktiviteter i området kan fortsætte. Centralt i plejeindsatsen vil også fremadrettet være sommer- og vinterafgræsning ved udsætning af får.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelse og det offentlige møde den 17. juni 2009, har deltaget 8 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Mikkel Schaldemose (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Marion Pedersen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Spørgsmål om fredningsdommerens habilitet (som følge af et tidligere familiemedlemskab af DN) afgjorde Naturklagenævnet ved delafgørelse af 14. maj 2009.

Naturklagenævnet udtaler enstemmigt:

Det kan tiltrædes, at fredningsområdet Næstved Øvelsesplads med tilstødende skove indeholder store og væsentlige landskabelige, kulturhistoriske, rekreative og ikke mindst naturmæssige værdier, og derfor er beskyttelsesværdigt.

Forudsætningerne for fredningssagens rejsning, som navnlig var et ønske om at undgå udlæg af arealer til omfartsveje, tilplantning med skov og udstykning af området til byudvikling i forbindelse med forsvarets afhændelse af området efter nedlæggelsen af Næstved Kaserne, er imidlertid ændret, siden sagen blev rejst i december 2006.

Naturklagenævnet lægger til grund, at forsvaret ikke har planer om at afhænde øvelsesområdet, der i dag indgår som et væsentligt element i uddannelsen af soldater før udsendelse til internationale opgaver.

Der er således efter nævnets vurdering ikke længere umiddelbare trusler mod de beskyttelsesværdige værdier i området i form af byudvikling, terrænreguleringer eller fragmentering af det sammenhængende naturområde som følge af store vejanlæg.

Det er Naturklagenævnets vurdering, at der med kontinuerlige drifts- og plejeplaner for forsvarets arealer er mulighed for at sikre de naturmæssige værdier mod tilgroning samt at

sikre de landskabelige, rekreative og kulturhistoriske værdier samtidig med en aktiv anvendelse af området til militære øvelsesaktiviteter.

Sikring af forsvarets arealer har været det centrale i fredningssagen. Da der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at frede disse arealer, har Naturklagenævnet allerede derfor heller ikke fundet grundlag for at frede de tilstødende skove.

Naturklagenævnet ophæver på den baggrund Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster's afgørelse af 18. december 2007 om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove i Næstved Kommune.

På Naturklagenævnets vegne

Mikkel Schaldemose
Viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82.
Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

FREDNINGSNÆVNET>

**Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster**

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Skomagerrækken 3
4700 Næstved
Tlf.: 55786300
Fax: 55739139
Mail: kili@domstol.dk

**Fr.s. 42/2006 Afgørelse om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstø-
dende skove.**

Den 23. november 2006 rejste Danmarks Naturfredningsforening sag om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove. Arealerne omfattet af fredningsforslaget er på 538,46 ha og er matrikuleret under matr. nr. 68 d Rønnebæk by, Rønnebæk, matr. nr. 1 r Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk, matr. nr. 25 d Holsted by, Herlufsholm, matr. nr. 69 Rønnebæk by, Rønnebæk, del af matr. nr. 3 Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk, del af matr. nr. 25 a Holsted by, Herlufsholm, matr. nr. 22 Øverup by, Herlufsholm, matr. nr. 30 Kalby by, Holme Olstrup, matr. nr. 68 Rønnebæk by, Rønnebæk, del af matr. nr. 1 k Rønnebæksholm by, Rønnebæk, del af matr. nr. 229 Næstved markjorder og udskilt vejareal, matr. nr. 17, 18, 19, 21a, 20 og 21 b Holsted by, Herlufsholm, del af matr. nr. 1 b, matr. nr. 1 l, del af matr. nr. 1 d og matr. nr. 1 h (senere udgået) Øverup by, Herlufsholm, del af matr. nr. 2 d, matr. nr. 2 g, 2 h, 2 i, del af matr. nr. 3, matr. nr. 1 b, del af matr. nr. 13 b og matr. nr. 13 c Kalby by, Holme- Olstrup, del af matr. nr. 1 c, matr. nr. 4 k, 4 l, 3 g, 2 f, 5 e, 5 f, 4 i og 7 t Bonderup by, Næstelsø. Fredningsforslaget var navnlig begrundet i, at der er tale om et sammenhængende naturområde med nær beliggenhed til Næstved og i ønsket om at undgå tilplantning med skov og udstykning i parcelhusgrunde.

Fredningsforslaget har været bekendtgjort i Statstidende og Sjællandske den 19. december 2006 og særskilt underretning er blevet sendt til ejere og statslige og kommunale myndigheder m. fl.

Fredningssagen har været behandlet af nu forhenværende dommer Ulf Andersen, det statslige medlem Edith Marie Rosenmeier og det kommunalvalgte medlem Jens Kristensen.

I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3 har der været afholdt offentligt møde den 15. marts 2007.

På mødet tog Næstved kommune forbehold om sin stilling til forslaget. Herlufsholm Skole og Gods fremkom med enkelte kritiske bemærkninger. Disse bemærkninger er tildels taget til efterretning.

Knud Torben Jacobsen gav udtryk-for modstand mod forslaget.

På mødet frafaldt Danmarks Naturfredningsforening fredning af løbenr. 10, matr. nr. 1 h Øverup by, Herlufsholm. Denne ejendom udgår derfor.

Herlufsholm, Forsvarets bygningstjeneste, og Næstved kommune har efterfølgende fremsat skriftlige bemærkninger. I sine bemærkninger har kommunen tiltrådt fredningsforslaget.

Den 25. juni 2007 besluttede Fredningsnævnet at gennemføre fredningsforslaget dog med visse ændringer på grundlag af ovennævnte bemærkninger og udsendte fredningsbestemmelser med frist til fremsættelse af erstatningskrav til den 3. september 2007.

Ved afgørelser af 19. juli og 29. august 2007 gav Fredningsnævnet dispensation til ombygning af matr. nr. 17 og Holsted by, Holsted.

På grundlag af brev af 31. august 2007 fra Herlufsholm og 14. september 2007 fra Danmarks Naturfredningsforening foretog Fredningsnævnet den 27. september 2007 enkelte yderligere ændringer af fredningsbestemmelserne og udsendte "fredningsbestemmelser 2" og forlængede fristen for fremsættelse af erstatningskrav til den 29. oktober 2007.

Efter modtagelse af skriftlige erstatningskrav af 17. og 22. oktober 2007 besluttede nævnet efter "nødvendige skovveje" i § 3 at tilføje "og anlæg" og at omformulere bestemmelsen om udvidelser og ombygninger således: "Mindre udvidelser og ombygninger af eksisterende boliger kan finde sted, men bygningstegninger skal godkendes af fredningsnævnet".

Der fastsættes herefter enstemmigt følgende fredningsbestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

- At sikre og udvikle områdets ekstensive rekreative kvaliteter
- At området ikke gøres til genstand for fremtidig byudvikling og tekniske anlæg
- At sikre og forbedre offentlighedens adgang
- At områdets store landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At bevare og forbedre levedmulighederne for plante- og dyreliv
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At skabe grundlag for naturpleje og naturgenopretning

§ 2 Mål for delområder

Delområde 1, Næstved Øvelsesterræn: Området skal udvikle sig til at være et eng- og overdrevsareal med småsøer og mindre lunde af hjemmehørende træer og buske. Der skal være fri færdsel overalt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at den militære anvendelse kan fortsætte som hidtil. Så længe arealerne ejes/ og eller anvendes af Forsvaret, reguleres arealernes drift og pleje, vejanlæg og mindre bygningsarbejder af den til enhver tid gældende drifts- og plejeplan for Næstved øvelsesplads udarbejdet i samarbejde mellem Skov- og naturstyrelsen og Forsvaret, og arealerne skal holdes tilgængelige for offentlighedens færdsel og ophold i overensstemmelse med de al-

mindelige regler i Naturbeskyttelsesloven.

Delområde 2, Kalbyrisskov med Skytteskov samt Fredskov: Skovene kan som hidtil drives efter skovloven. Offentlighedens adgang reguleres efter Naturbeskyttelseslovens adgangsregler for private skove. Der bør arbejdes for frivillige aftaler med skovejere om adgangsregler som for statsskovene.

Delområde 3, Øvrige naturområder, herunder Bonderup Sø og Mose: Områderne er af høj biologisk værdi, som skal sikres og udvikles gennem plejen. Adgang til områderne reguleres efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Delområde 4, 3 mindre landbrugsejendomme: Kan anvendes som hidtil, og byggeri som er nødvendig for ejendommenes drift som landbrugsejendomme er tilladt efter fredningen.

§ 3 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag mv.

Der må ikke foretages terrænændringer, og der må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser eller følger af § 2. Dette forbud gælder blandt andet anlæggelsen af nye veje i området. Dog kan for skovdriften nødvendige skovveje og anlæg anlægges indenfor fredskovsarealerne. Der må ikke etableres nye boliger i området og deponering må ikke finde sted. Mindre udvidelser og ombygninger af eksisterende boliger kan finde sted, men bygningstegninger skal godkendes af fredningsnævnet. De for skovdriften nødvendige arbejdsskure og lignende kan placeres i de private skove.

Fredningen er ikke til hinder for byggeri, der er nødvendigt for en ejendoms drift som landbrugsejendom eller skovbrugsejendom. Dog skal udvidelser ske efter fredningsnævnets godkendelse og så vidt muligt placeres indenfor have- og gårdspladsareal.

Der må ikke etableres elektrisk belysning langs stier og veje i området.

Hegning skal ske med sædvanlige trådhegn omkring arealer, der anvendes til fåre- og kreatur-græsning. I de private skove reguleres hegning i henhold til skovloven.

Udenfor have- og gårdspladsarealer må der ikke anbringes campingvogne eller lignende, og teltslagning må ikke finde sted.

Fredningen er ikke til hinder for, at der efter nærmere planlægning kan etableres en primitiv overnatningsplads og shelters indenfor delområde 1 eller efter aftale med ejerne i delområde 2.

Fiskeri og sejlad er ikke tilladt indenfor delområde 1.

Etableringen af intensive friluftsanlæg af enhver art, herunder boldbaner, golfbaner, motocross baner, vandsportsanlæg, put & take søer mv. er ikke tilladt indenfor fredningsområdet. Dog kan eksisterende skydebaneaktivitet fortsætte som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier, herunder ridestier, i området efter en nærmere planlægning. I delområde 2, 3 og 4 skal dette dog ske efter aftale med ejerne.

Fredningen er ikke til hinder for, at eksisterende vandindvinding kan ske som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning og oprensning på arealet.

Fredningen er ikke til hinder for, at der på et nærmere angivet areal kan opsættes informationstavler mv. til formidling af fredningen. Opsætning af informationstavler m.v. på privat grund må kun ske efter aftale med ejeren.

Ved indgangen til de private skove og med passende afstand i skellet kan der endvidere efter plejemyndighedens nærmere bestemmelse opsættes små skilte, som angiver de ændrede adgangsforhold på det tidligere øvelsesareal.

§ 4 Retningslinier for skov- og landbrugsdrift

Delområde 1 og 3 må ikke plantes til. De må ej heller opdyrkes herunder gødskes, sprøjtes eller kalkes. De skal plejes i henhold til godkendt plejeplan, j. f. § 5.

Der kan dog i begrænset omfang anvendes pesticider ved bekæmpelsen af invasive arter, herunder bjørneklo.

De private skove kan drives som hidtil og efter den til enhver tid gældende skovlovs regler. Der bør arbejdes for, at der efter aftale med skovejere etableres græsningsskov i disse områder.

Driften af landbrugsarealer indenfor omdrift kan foregå som hidtil.

§ 5 Naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden - staten for statsejede arealer og Næstved Kommune for de øvrige arealer - gennemfører pleje af de fredede arealer. For pleje gælder i øvrigt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 951 af 16. september 2004 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan, der forhandles med og tilsendes lodsejerne og Danmarks Naturfredningsforening. Såfremt der er uenighed mellem Danmarks Naturfredningsforening og plejemyndighederne eller i forhold til en lodsejer, træffer fredningsnævnet afgørelse i sagen.

Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke eller i mangel heraf med fredningsnævnets godkendelse. Ejeren har ret til selv at udføre plejen inden for en af kommunen fastsat frist. Ved trærydning tilfalder det fældede træ ejeren, såfremt denne fjerner det inden en af kommunen fastsat frist, og ellers tilfalder træet kommunen. Ejeren kan ikke stille krav om opskæring, sammenkørsel eller kørsel til fast vej.

Stk. 4. Kunstigt afvandede søer og vådområder skal i videst muligt omfang

råde 1 først i kraft, når den militære anvendelse ophører.

§ 12 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, Stk. 1.

Fredningen træder ikke i stedet for tilladelser efter Naturbeskyttelsesloven eller anden lovgivning jf. Naturbeskyttelseslovens § 38, Stk. 7.

Afgørelsen er enstemmig.

Fredningsafgørelsen skal tinglyses på matr. nr. 68 d Rønnebæk by, Rønnebæk, matr. nr. 1 r Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk, matr. nr. 25 d Holsted by, Herlufsholm, matr. nr. 69 Rønnebæk by, Rønnebæk, del af matr. nr. 3 Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk, del af matr. nr. 25 a Holsted by, Herlufsholm, matr. nr. 22 Øverup by, Herlufsholm, matr. nr. 30 Kalby by, Holme Olstrup, matr. nr. 68 Rønnebæk by, Rønnebæk, del af matr. nr. 1 k Rønnebæksholm by, Rønnebæk, del af matr. nr. 229 Næstved markjorder, matr. nr. 17, 18, 19, 21a, 20 og 21 b Holsted by, Herlufsholm, del af matr. nr. 1 b, matr. nr. 1 l, og del af matr. nr. 1 d Øverup by, Herlufsholm, del af matr. nr. 2 d, matr. nr. 2 g, 2 h, 2 i, del af matr. nr. 3, matr. nr. 1 b, del af matr. nr. 13 b og matr. nr. 13 c Kalby by, Holme- Olstrup, del af matr. nr. 1 c, matr. nr. 4 k, 4 l, 3 g, 2 f, 5 e, 5 f, 4 i og 7 t Bonderup by, Næstelsø jf. vedhæftede kort og areal- og lodsejerfortegnelse.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 18. december 2007.

Jens Kristensen

Ulf Andersen

Edith Marie Rosenmeier.

søges genoprettet af plejemyndighederne efter aftale med lodsejerne.

§ 6 Naturgenopretning

Der kan efter en nærmere planlægning etableres nye vandhuller indenfor fredningsområdets delområde 1. I delområde 2 kan det kun ske efter aftale med skovejerne.

Kampvognsspor kan planeres til terræn.

Der kan ske åbning af rørlagte vandløb samt etablering af små vådområder gennem drænafrvdelser i delområde 1. Såfremt dette medfører en påvirkning af arealerne udenfor delområde 1, er dette en sag mellem kommunen og den enkelte lodsejer. Dette gælder også en eventuel erstatningssag.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske naturgenopretning efter en samlet plan.

§ 7 Arkæologiske undersøgelser

Fredningen er ikke til hinder for at der med Fredningsnævnets godkendelse foretages arkæologiske udgravninger i dele af området.

§ 8 Jagt

Jagt og tilskuds fodring er ikke tilladt i delområde 1. Allerede planlagte jagter til og med 31. januar 2007 kan dog afholdes som planlagt.

§ 9 Eksisterende bygninger

Den dag Forsvaret opgiver driften af depotbygningerne i Fredskov er fredningen ikke til hinder for, at bygningerne anvendes til naturskole eller lignende. Fredningen er iøvrigt ikke til hinder for fjernelse af eksisterende bebyggelse, hvis området retableres.

Med hensyn til kampvognsværkstedet i Kalbyrissskov henstiller Fredningsnævnet, at dette anlæg og eventuel forurening fjernes, og området retableres den dag, Forsvaret opgiver driften af værkstedet.

§ 10 Offentlighedens adgang.

Delområde 1: Der er offentlig adgang til hele området og fri færdsel overalt. Dette omfatter også arealer, som er hegnede af hensyn til græssende dyr.

I delområde 2, 3 og 4 reguleres adgangen efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i fredningsområdet.

§ 11 Retsvirkning

Når der er sket offentlig bekendtgørelse af afgørelsen, skal fredningsbestemmelserne overholdes af alle og enhver, jf. Naturbeskyttelseslovens § 41, Stk. 1. Bestemmelserne i §§ 5 og 6 og delvis § 9 træder for så vidt angår delom-

b.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha		
5	17 Holsted By, Herlufsholm 18 smst.	Kim Kolacinski Skyttemarksvej 205 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,59 <u>1,69</u> 3,28	1 1	0,12			landbrug do
6	19 og 21 a smst.	Peter Vestergaard Larsen Lena Vivi Stenfeldt Larsen Skyttemarksvej 202 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,52 <u>1,66</u> 3,18	1 1				landbrug do
7	20 og 21 b smst.	Niels Struve Skyttemarksvej 204 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,67 <u>1,84</u> 3,51	1 1				landbrug do
8	del af 1 b Øverup By, Herlufsholm og 1 l smst.	Frank August Hansen Øverupvej 21 4700 Næstved	0,07 <u>0,10</u> 0,17	1 1				landbrug do
9	del af 1 d smst.	Rikke Lena Korsman Ankersen Lars Christian Schjødt Akersen Øverupvej 15 4700 Næstved	0,30	1				landbrug
10	<i>udgivet</i> 1 h smst.	Kfum Spejderne i Danmark Suså Gruppe v/ Rita Niebling Olstrupvej 25 4684 Holme-Olstrup	1,64	1				

			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	spær, vålder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha	fredskovspligt ca.ha.		
1	68 d Rønnebæk By, Rønnebæk	Forsvarets Bygningstjeneste Frederiksholms Kanal 30 1220 København K	4,34	1			alt		
	1 r Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk		0,49	1			alt		
	25 d Holsted By, Herlufsholm		9,10	1			alt		
	69 Rønnebæk By. Rønnebæk	Østre Byggeadministration Frederiksholm Kanal 30 1220 København K	149,40	1					
	del af 3 Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk		<u>23,91</u> 187,24	1	0,44				
2	del af 25 a Holsted By, Herlufsholm	Herlufsholm Skole og Gods Godskontoret Herlufsholm Allé 170 4700 Næstved	110,65	1	21,86		alt		
	22 Øverup By, Herlufsholm		73,80	1	2,25		alt		
	30 Kalby By, Holme-Ølstrup		<u>31,36</u> 214,81	1	0,53		alt		
3	68 a Rønnebæk By, Rønnebæk	Otto T. H. A. Reedtz-Thott Gavnø 2 4700 Næstved	56,26	1			alt		
	del af 1 k Rønnebæksholm By, Rønnebæk		<u>40,40</u> 96,66	1	2,69		alt		
4	del af 229 r Næstved Markjorder	Næstved Kommune Teatergade 8 4700 Næstved	6,67	1					
	↳ "b" Rønnebæk By, Rønnebæk		<u>0,24</u> 6,91	1	0,43			vejareal	

x udvalgte ejendomme

			Måles metode		bestemmelser om:		omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8		
					ca.ha	ca.ha	ca.ha	
11	del af 2 d Kalby By, Holme-Olstrup	Rudersdal A/S v/ adv. Henrik Oehenschlæger Falkoner Allé 1 5. 2000 Frederiksberg	2,37	1				landbrug
12	2 g smst.	Finn Lyftingsmo Skovvej 20 4684 Holmegaard	0,39	1				
13	2 h og 2 i smst.	Ole Frederik Poulsen Skovvej 22 4684 Holmegaard	0,09	1	0,07			
			0,11 0,20	1	0,04			
14	del af 3 smst.	Knud Torben Jacobsen Skovvej 15 4684 Holmegaard	2,19	1	2,02			
15	1 b smst.	Rønnebæk Kirkekasse v/ kasserer Gitte Clausen Vejløvej 45 4700 Næstved	2,46	1				
16	del af 13b og 13 c smst.	Anni Møller Nielsen Skovvej 24 4684 Holmegaard	2,04	1				landbrug
			1,16 3,20	1				do
17	del af 1 c Bonderup By, Næstelsø	Steffen Enevold Nielsen Bonderupvej 2 A Bonderup 4700 Næstved	2,93	1				

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha		
18	4 k	Johan Gruth Hansen Peter Gruth Hansen Stationsvej 7A Brandelev 4700 Næstved	0,25	1				
	Bonderup By, Næstelsø							
	4 l		0,14	1				
	3 g		0,43	1				
	2 f		0,40	1				
	5 e og		1,10	1				
	5 f smst.		0,16 2,48	1				
19	4 i smst.	Kjeld Nielsen Rita Agnete Hansen Bonderupvej 24 Bonderup 4700 Næstved	0,16	1				
20	7 t smst.	Arne Juel Ottosen Kongshøjvej 3 Bonderup 4700 Næstved	3,38	1				landbrug
		I alt	538,46					

**Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster**

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

23 JAN. 2008

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Skomagerrækken 3
4700 Næstved
Tlf.: 55786300
Fax: 55739139
Mail: kili@domstol.dk

Den 21. januar 2008

**Vedrørende fr.s. 42/2006 Sag om fredning af Næstved Øvelsesplads og
tilstødende skove.**

Med hensyn til erstatningsafgørelsen af 18. december 2007 er Fredningsnævnet af Arne Juel Ottosen blevet gjort opmærksom på, at der er en fejl i opgørelsen, idet arealet for løbenr. 20 ikke som forudsat i afgørelsen er på 3,38 ha. men alene på 0,38 ha.

Det rette erstatningsbeløb for løbenr. 20, der ejes af Arne Juel Ottosen, er derfor $3.500 \text{ kr.} \times 0,38 = 1.330 \text{ kr.}$

Som følge heraf er den samlede erstatning på under 100.000 kr.

Fredningsnævnet benytter samtidig lejligheden til at takke Arne Juel Ottosen for henvendelsen.

Ulf Andersen

Formand

Dette brev er sendt til:

Arne Juel Ottosen, Kongshøjvej 3, Bonderup, 4700 Næstved.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Miljøcenter Nykøbing F. Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Næstved kommune, Teatergade 3, 4700 Næstved.

Edith Marie Rosenmeier, Rådhusgade 57, 4780 Stege.

Jens Kristensen, Bolbrovej 36, 4700 Næstved.

Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Skomagerrækken 3
4700 Næstved
Tlf.: 55786300
Fax: 55739139
Mail: kili@domstol.dk

ERSTATNINGSAFGØRELSE I FR.S.42/2006

Den 18. december 2007 har Fredningsnævnet truffet bestemmelse om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove.

Arealerne omfattede af afgørelsen er inddelt i løbenumrene 1-9 og 10-20.

Der tillægges ikke det offentlige d.v.s. stat og kommune erstatning. Løbenumrene 1 og 4 udgår derfor.

Endvidere finder Fredningsnævnet, at de begrænsninger, der er pålagt de fredskovspligtige arealer, er af så beskeden karakter, at de ikke påvirker handelsværdien, hvorfor der ikke tillægges ejerne af disse arealer d.v.s. Herlufsholm Skole og Otto H. A. Reedtz Thott erstatning. Løbenumrene 2 og 3 udgår således. I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 47 tillægges der dog hver af de pågældende skovejere 10.000 kr. inklusive moms.

Med hensyn til de øvrige arealer finder Fredningsnævnet, at erstatningen skønsmæssigt kan fastsættes til 3.500 pr. ha. dog kun 1.750 kr. pr. ha., hvis arealet er omfattet af Naturbeskyttelseslovens regler om fortidsminder.

Der tillægges herefter ejeren af løbenumrene 5-9 og 11-20 følgende erstatninger:

Løbenr. 5 Kim Kolacinski, Skyttemarksvej 205, Kalbyrisskov 4700 Næstved
 $3.500 \text{ kr.} \times 3,28 - 0,12 + 1.750 \text{ kr.} \times 0,12 = 11.270 \text{ kr.}$

Løbenr. 6 Peter Vestergaard Larsen og Lena Vivi Stenfeldt Larsen, Skyttemarksvej 202, Kalbyrisskov, 4700 Næstved
 $3.500 \text{ kr.} \times 3,18 = 11.130 \text{ kr.}$

Løbenr. 7, Niels Struve Skyttemarksvej 204, Kalbyrisskov, 4700 Næstved
 $3.500 \text{ kr.} \times 3,51 = 12.285 \text{ kr.}$

Løbenr. 8 Frank August Hansen, Øverupvej 21, 4700 Næstved
 $3.500 \text{ kr.} \times 0,17 = 595 \text{ kr.}$

Løbenr. 9 Rikke Lena Korsman Ankersen og Lars Christian Schjødt Aker-
sen, Øverupvej 15, 4700 Næstved
 $3.500 \text{ kr.} \times 0,30 = 1.050 \text{ kr.}$

Løbenr. 11. $3.500 \text{ kr.} \times 2,37 = 8.295 \text{ kr.}$ Ejendommen er solgt ved tvangsauktion til Rudersdal A/S v/ adv. Henrik Oehlenschläger, Falkonér Allé 1,

2000 Frederiksberg.. Der er ikke tinglyst auktionsskøde.

Løbenr. 12 Finn Lyftingsmo, Skovvej 20, 4684 Holmegaard, 3.500 kr. x 0,39 = 1.365 kr.

Løbenr. 13 Ole Frederik Poulsen, Skovvej 22, 4684 Holmegaard, 3.500 kr. x 0,20 - 0,11 + 1.750 kr. x 0,11 = 508 kr.

Løbenr. 14 Knud Torben Jacobsen, Skovvej 15, 4684 Holmegaard, 3.500 kr. x 2,19 - 2,02 + 1.750 kr. x 2,02 = 4.130 kr.

Løbenr. 15 Rønnebæk Kirkekasse, c/o kasserer Gitte Clausen, Vejleøvej 45, 4700 Næstved 3.500 kr. x 2,46 = 8.610 kr.

Løbenr. 16 Anni Møller Nielsen, Skovvej 24, 4684 Holmegaard, 3.500 kr. x 3,20 kr. = 11.200 kr.

Løbenr. 17 Steffen Enevold Nielsen, Bonderupvej 2 A, Bonderup, 4700 Næstved, 3.500 kr. x 2,93 = 10.255 kr.

Løbenr. 18 Johan Gruth Hansen og Peter Gruth Hansen, Stationsvej 7 A, Brandelev, 4700 Næstved 3.500 kr. x 2,48 = 8.680 kr..

Løbenr. 19 Kjeld Nielsen og Rita Agnete Hansen, Bonderupvej 24, Bonderup, 4700 Næstved 3.500 kr. x 0,16 = 560 kr.

Løbenr. 20 Arne Juel Ottosen, Kongshøjvej 3, Bonderup, 4700 Næstved 3.500 kr. x 3,38 = 11.830 kr. *rettet til 1330,- kr*

Den samlede erstatning udgør ialt 101.763 kr.

Erstatningen betales med 3/4 af Staten og 1/4 af Næstved kommune.

Da den samlede erstatning overstiger 100.000 kr. skal afgørelsen, jf. Naturbeskyttelseslovens § 42 forelægges Naturklagenævnet.

Afgørelsen er enstemmig.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 18. december 2007.

Jens Kristensen

Ulf Andersen

Edith Marie Rosenmeier.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster
v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Skomagerrækken 3
4700 Næstved
Tlf. 55786300
Fax 55739139
Mail: kili@domstol.dk
(Ulf Andersen tlf. 55372660)

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 1 OKT. 2007

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Torsdag den 27. september 2007 foretoges fr.s. 42/2006: Sag om fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove.

Der fremlagdes:

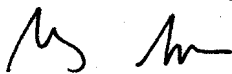
Brev af 31. august 2007 fra Herlufsholm Skole og Gods.

Brev af 5. september 2007 fra adv Håkon Djurhuus.

Brev 14. september 2007 fra Danmarks Naturfredningsforening.

Formanden bemærkede, at han telefonisk har drøftet de fremlagte bilag med nævnets øvrige medlemmer. Der er mellem nævnets medlemmer enighed om at godkende de ændringsforslag, der er foreslået af Herlufsholms Skole og Gods i det omfang, de er tiltrådt af rekvirenten, Danmarks Naturfredningsforening dog således, at "naboerne" i § 3, afsnit 10 ændres til "ejerne". Med hensyn til spørgsmålet om plejebestemmelser bemærkes specielt, at fredningsnævnet finder, at formålet med fredningen tilsiger, at plejeplanen omfatter hele fredningsområdet.

Der var enighed om, at formanden udsender udskrift med de ændrede fredningsbestemmelser (fredningsbestemmelser 2) med forlænget frist til fremsættelse af erstatningskrav til den 29. oktober er 2007. Kravene skal fremsættes skriftligt.

Ulf Andersen d. 27. september 2007.
formand

Denne udskrift er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Lokalkommiteen af Danmarks Naturfredningsforening for Næstved, c/o

Kristian Gramstrup, Præstøvej 74, 4700 Næstved.

Miljøcenter Nykøbing F, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Skov-og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Friluftsrådet, c/o Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.

Dansk Ornitologisk Forening, c/o Palle Nygaard, Gedser Fyrvej 1, 4874 Gedser.

Næstved kommune, Teatergade 3, 4700 Næstved.

Edith Marie Rosenmeier, Rådhusgade 57, 4780 Stege.

Jens Kristensen, Bolbrovej 36, 4700 Næstved

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Arsenalvej 55, 9800 Hjørring.

Herlufsholm Skole og Gods, Godskontoret, Herlufsholm Alle 170, 4700 Næstved.

Otto T. H. A. Reedtz-Thott, Gavnø 2, 4700 Næstved.

Adv. Håkon Djurhuus, Østergade 38, Postboks 2256, 1019 København K.

Kim Kolancinski, Skyttemarksvej 205, Kalbyrisskov, 4700 Næstved.

Peter Vestergaard Larsen, Lena Vivi Stenfeldt Larsen, Skyttemarksvej 202, Kalbyrisskov, 4700 Næstved.

Niels Struve. Skyttemarksvej 204, Kalbyrisskov, 4700 Næstved.

Frank August Hansen, Øverupvej 21, 4700 Næstved.

Rikke Lena Korsmann Andersen, Lars Christian Schjødt Akersen, Øverupvej 15, 4700 Næstved.

KFUM Spejderne i Danmark, Suså Gruppe, v/Rita Niebling, Olstrupvej 25, 4684 Holmegaard.

Rudersdal A/S, v/adv. Henrik Oehlenschläger, Falkoner Allé 1, 2000 Frederiksberg.

Finn Lyftingsmo, Skovvej 20, 4684 Holmegaard.

Ole Frederik Poulsen, Skovvej 22, 4684 Holmegaard.

Knud Torben Jacobsen, Skovvej 15, 4684 Holmegaard.

Rønnebæk Kirkekasse, v/kasserer Gitte Clausen, Vejleøvej, 45, 4700 Næstved.

Anni Møller Nielsen, Skovvej 24, 4684 Holmegaard.

Steffen Enevold Nielsen, Bonderupvej 2 A, Bonderup, 4700 Næstved.

Johan Gruth Hansen, Peter Gruth Hansen, Stationsvej 7 A, Brandelev, 4700 Næstved.

Kjeld Nielsen, Rita Agnete Hansen, Bonderupvej 24, Bonderup, 4700 Næstved.

Arne Juel Ottosen, Kongshøjvej 3, Bonderup, 4700 Næstved.

Poul Otto Hansen, Kalbygårdsvej 2, 4684 Holmegaard.

§ 1 Fredningens formål

- At sikre og udvikle områdets ekstensive rekreative kvaliteter
- At området ikke gøres til genstand for fremtidig byudvikling og tekniske anlæg
- At sikre og forbedre offentlighedens adgang
- At områdets store landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At bevare og forbedre levedmulighederne for plante- og dyreliv
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At skabe grundlag for naturpleje og naturgenopretning

§ 2 Mål for delområder

Delområde 1, Næstved Øvelsesterræn: Området skal udvikle sig til at være et eng- og overdrevsareal med småsøer og mindre lunde af hjemmehørende træer og buske. Der skal være fri færdsel overalt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at den militære anvendelse kan fortsætte som hidtil. Så længe arealerne ejes/ og eller anvendes af Forsvaret, reguleres arealernes drift og pleje, vejanlæg og mindre bygningsarbejder af den til enhver tid gældende drifts- og plejeplan for Næstved øvelsesplads udarbejdet i samarbejde mellem Skov- og naturstyrelsen og Forsvaret, og arealerne skal holdes tilgængelige for offentlighedens færdsel og ophold i overensstemmelse med de almindelige regler i Naturbeskyttelsesloven.

Delområde 2. Kalbyrisskov med Skytteskov samt Fredskov: Skovene kan som hidtil drives som hidtil efter skovloven. Offentlighedens adgang reguleres efter Naturbeskyttelseslovens adgangsregler for private skove. Der bør arbejdes for frivillige aftaler med skovejere om adgangsregler som for statsskovene.

Delområde 3, Øvrige naturområder, herunder Bonderup Sø og Mose: Områderne er af høj biologisk værdi, som skal sikres og udvikles gennem plejen. Adgang til områderne reguleres efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Delområde 4, 3 mindre landbrugsejendomme: Kan anvendes som hidtil, og byggeri som er nødvendig for ejendommenes drift som landbrugsejendomme er tilladt efter fredningen.

§ 3 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag mv.

Der må ikke foretages terrænændringer, og der må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser eller følger af § 2. Dette forbud gælder blandt andet anlæggelsen af nye veje i området. Dog kan for skovdriften nødvendige skovveje anlægges indenfor fredskovsarealerne.

Der må ikke etableres nye boliger i området og deponering må ikke finde sted. Mindre udvidelser og ombygninger af eksisterende boliger må kun finde sted efter dispensation fra Fredningsnævnet.

De for skovdriften nødvendige arbejdsskure og lignende kan placeres i de

private skove.

Fredningen er ikke til hinder for byggeri, der er nødvendigt for en ejendoms drift som landbrugsejendom eller skovbrugsejendom. Dog skal udvidelser ske efter fredningsnævnets godkendelse og så vidt muligt placeres indenfor have- og gårdspladsareal.

Der må ikke etableres elektrisk belysning langs stier og veje i området.

Hegning skal ske med sædvanlige trådhegn omkring arealer, der anvendes til fåre- og kreatur-græsning. I de private skove reguleres hegning i henhold til skovloven.

Udenfor have- og gårdspladsarealer må der ikke anbringes campingvogne eller lignende, og teltslagning må ikke finde sted.

Fredningen er ikke til hinder for, at der efter nærmere planlægning kan etableres en primitiv overnatningsplads og shelters indenfor delområde 1 eller efter aftale med ejerne i delområde 2.

Fiskeri og sejlads er ikke tilladt indenfor delområde 1.

Etableringen af intensive friluftsanlæg af enhver art, herunder boldbaner, golfbaner, motocross baner, vandsportsanlæg, put & take søer mv. er ikke tilladt indenfor fredningsområdet. Dog kan eksisterende skydebaneaktivitet fortsætte som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier, herunder ridestier, i området efter en nærmere planlægning. I delområde 2, 3 og 4 skal dette dog ske efter aftale med ejerne.

Fredningen er ikke til hinder for, at eksisterende vandindvinding kan ske som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning og oprensning på arealet.

Fredningen er ikke til hinder for, at der på et nærmere angivet areal kan opsættes informationstavler mv. til formidling af fredningen. Opsætning af informationstavler m.v. på privat grund må kun ske efter aftale med ejeren.

Ved indgangen til de private skove og med passende afstand i skellet kan der endvidere efter plejemyndighedens nærmere bestemmelse opsættes små skilte, som angiver de ændrede adgangsforhold på det tidligere øvelsesareal.

§ 4 Retningslinier for skov- og landbrugsdrift

Delområde 1 og 3 må ikke plantes til. De må ej heller opdyrkes herunder gødskes, sprøjtes eller kalkes. De skal plejes i henhold til godkendt plejeplan, j f. § 5.

Der kan dog i begrænset omfang anvendes pesticider ved bekæmpelsen af invasive arter, herunder bjørneklo.

De private skove kan drives som hidtil og efter den til enhver tid gældende skovlovs regler. Der bør arbejdes for, at der efter aftale med skovejerne etableres græsningsskov i disse områder.

Driften af landbrugsarealer indenfor omdrift kan foregå som hidtil.

§ 5 Naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden - staten for statsejede arealer og Næstved Kommune for de øvrige arealer - gennemfører pleje af de fredede arealer. For pleje gælder i øvrigt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 951 af 16. september 2004 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan, der forhandles med og tilsendes lodsejerne og Danmarks Naturfredningsforening. Såfremt der er uenighed mellem Danmarks Naturfredningsforening og plejemyndighederne eller i forhold til en lodsejer, træffer fredningsnævnet afgørelse i sagen.

Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke eller i mangel heraf med fredningsnævnets godkendelse. Ejeren har ret til selv at udføre plejen inden for en af kommunen fastsat frist. Ved trærydning tilfalder det fældede træ ejeren, såfremt denne fjerner det inden en af kommunen fastsat frist, og ellers tilfalder træet kommunen. Ejeren kan ikke stille krav om opskæring, sammenkørsel eller kørsel til fast vej.

Stk. 4. Kunstigt afvandede søer og vådområder skal i videst muligt omfang søges genoprettet af plejemyndighederne efter aftale med lodsejerne.

§ 6 Naturgenopretning

Der kan efter en nærmere planlægning etableres nye vandhuller indenfor fredningsområdets delområde 1. I delområde 2 kan det kun ske efter aftale med skovejerne.

Kampvognsspor kan planeres til terræn.

Der kan ske åbning af rørlagte vandløb samt etablering af små vådområder gennem drænafrvdelser i delområde 1. Såfremt dette medfører en påvirkning af arealerne udenfor delområde 1, er dette en sag mellem kommunen og den enkelte lodsejer. Dette gælder også en eventuel erstatningssag.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske naturgenopretning efter en samlet plan.

§ 7 Arkæologiske undersøgelser

Fredningen er ikke til hinder for at der med Fredningsnævnets godkendelse foretages arkæologiske udgravninger i dele af området.

§ 8 Jagt

Jagt og tilskudsfodring er ikke tilladt i delområde 1. Allerede planlagte jagter til og med 31. januar 2007 kan dog afholdes som planlagt.

§ 9 Eksisterende bygninger

Den dag Forsvaret opgiver driften af depotbygningerne i Fredskov er fredningen ikke til hinder for, at bygningerne anvendes til naturskole eller lignende. Fredningen er iøvrigt ikke til hinder for fjernelse af eksisterende bebyggelse, hvis området reableres.

Med hensyn til kampvognsværkstedet i Kalbyrisskov henstiller fredningsnævnet, at dette anlæg og eventuel forurening fjernes, og området reableres den dag, Forsvaret opgiver driften af værkstedet.

§ 10 Offentlighedens adgang.

Delområde 1: Der er offentlig adgang til hele området og fri færdsel overalt. Dette omfatter også arealer, som er hegnede af hensyn til græssende dyr.

I delområde 2, 3 og 4 reguleres adgangen efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i fredningsområdet.

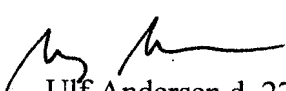
§ 11 Retsvirkning

Når der er sket offentlig bekendtgørelse af afgørelsen, skal fredningsbestemmelserne overholdes af alle og enhver, jf. Naturbeskyttelseslovens § 41, stk. 1. Bestemmelserne i §§ 5 og 6 og delvis § 9 træder for så vidt angår delområde 1 først i kraft, når den militære anvendelse ophører.

§ 12 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningen træder ikke i stedet for tilladelser efter Naturbeskyttelsesloven eller anden lovgivning jf. Naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 6.

Ulf Andersen d. 27. september 2007
formand

FORSLAG>

Fredningsforslag i Næstved Kommune

Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening
November 2006

Danmarks
Naturfredningsforening

Dato: 23. november 2006
Arkivnummer: 1579-104341
Sagsbehandler: Birgitte Bang Ingrisch

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt
Retten i Vordingborg
Kirketorvet 16
4760 Vordingborg

Forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Indholdsfortegnelse:

1. Baggrunden for forslaget og beskrivelse af området	side 3
2. Fredningsforslagets afgrænsning	side 10
3. Planlægnings- og fredningsmæssige forhold	side 10
4. Forslag til fredningsbestemmelser	side 10

Bilag:

Bilag 1:	Areal- og lodsejerliste
Bilag 2:	Budgetoverslag
Bilag 3:	Bemærkninger til budgetoverslaget

Kortbilag 1: Fredningskort i 1:8.000 og oversigtskort i 1:25.000

1. Baggrunden for forslaget og beskrivelse af fredningsområdet

Indledning

Danmarks Naturfredningsforening fremsætter hermed i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 36, jf. § 33 stk. 3, forslag til fredning af 538,5 ha, omfattende Næstved Øvelsesplads, Kalbyrisskov, Fredskov, Skytteskov, Bonderup sø og mose samt en række mindre naturområder, som støder umiddelbart op til Kalbyrisskov.

Der er 20 lodsejere indenfor fredningsområdet. Her af er 18 private mens Forsvarsministeriet og Næstved Kommune ejer hhv. 187 ha og 7 ha.

Baggrunden for fredningsforslaget

Det har gennem årene været et stort ønske hos Danmarks Naturfredningsforening at sikre så meget som muligt af Gardehusarregimentets øvelsesterræn til rekreative formål, når militæret ikke længere skulle bruge området til øvelsesaktiviteter.

Efter lukningen af Gardehusarkasernen i Næstved i 2003 og nedlæggelsen af kampvognsværkstedet i marts 2006 har forsvaret ikke længere noget at bruge området til. Det er forholdsvis dyrt for forsvaret at vedligeholde og pleje området og Næstved Kommune har stået på spring for at købe forsvarets del af området. I juni 2006 meddelte forsvarsministeren så Næstved Kommune, at kommunen kan bruge området, som kommunen måtte ønske.

Den primære trussel mod øvelsesterrænet har indtil for ganske nylig været, at Næstved Kommune ønskede at anlægge en eller flere nye omfarts- og lokalveje gennem såvel overdrevet som de skove øvelsesterrænet omfatter eller som støder umiddelbart op til øvelsesterrænet. Debatten om Næstveds nye veje har kørt et par år, og der er i den tid fremkommet op imod fem forskellige forslag til vejføringer, som på den ene eller anden måde vil klippe øvelsesområdet eller de omkringliggende skove op i små bidder, skabe støjkorridorer og ødelægge den unikke natur. Næstveds nye veje er en alvorlig trussel både for øvelsesterrænets store overdrevsområde, de omliggende skove og Bonderup Mose. Storstrøms Amt udlagde i begyndelsen af 90'erne øvelsesterrænet som § 3-område. Storstrøms Amt har netop vedtaget et ændret regionplantillæg, som respekterer øvelsespladsen, de omkringliggende skove samt Bonderup sø og mose. På den baggrund er den umiddelbare trussel imod det store sammenhængende naturområde pt. drevet over. De seneste års debat om byudvikling i Næstved har imidlertid vist, at der er stor interesse fra kommunen for at inddrage dele af området til byudvikling. Samtidig står der allerede nu private købere klar til at overtage området med henblik på enten at tilplante overdrevet med skov, eller udstykke det til parcelhusgrunde.

Fredningsområdet ligger kun 4,4 kilometer fra Næstved Centrum, og kan med en permanent sikring gennem fredning blive den grønne oase, som byen vil udvikle sig omkring i østlig retning. Hele området er karakteriseret ved et varieret landskab med mange søer og vandhuller, og meget store naturværdier. Hverken øvelsesterrænet eller mosen har været gødsket eller sprøjtet over en årrække, hvilket har givet områderne en rig og varieret flora og fauna. Med områdets nære beliggenhed til Næstved, som er en by i kraftig vækst, kan det store sammenhængende naturområde blive et værdifuldt grønt åndehul og storslået rekreativt område for Næstveds befolkning. Og mulighederne er mange; foruden motionister og familier på udflugt, vil også skoler, foreninger og naturamatører få stor glæde af dette stykke varierede og afvekslende natur og landskab, hvor overdrevet, skovene og moserne udgør en sammenhængende helhed.

Hvis fredningen gennemføres opfordrer Danmarks Naturfredningsforening til at det overvejes at lade Forsvarsministeriets arealer, og dermed ansvaret for plejen på disse arealer, overgå til Miljøministeriet.

Landskabsformer

Overdrevsområdet set mod NØ fra Rønnebæk

Øvelsesområdet ligger i et smukt og afvekslende kuperet terræn og fremstår som et stort græs og blomsterklædt overdrevsområde med spredte buske, krat og levende hegn. Spredt i lavningerne ligger ca. 25 – 30 vandhuller. Vandhullernes antal er øget, efter militæret har forladt området, hvilket har medvirket til at skabe bedre livsbetingelser for planter og dyr. Flere af de fladbundede vandhuller er tilgroet med pilekrat. Af store vådområder eller søer kan nævnes: Trolde-mosen, Tørvemosen og ellesumpen Nissekær.

Den righoldige og varierede overdrevsflora bevidner, at jorden er næringsrig og leret. Øvelsesområdet har ikke været gødet siden Gardehusarregimentet overtog området. Området har heller ikke været sprøjtet – bortset fra de seneste år, hvor der er brugt round up til bekæmpelse af den kaukasiske bjørneklo ifølge forsvarets aftale med Skov- og Naturstyrelsen.

Bonderup Mose omfatter en større sø med randområder. Langs søens øst- og nordside er bredzonen relativt smal og bevokset med krat domineret af hassel, grå-pil, ask, slåen m.fl. Umiddelbart nord for krattet findes et lysåbent parti, som rummer artsfattig tør natureng, som partivist, især i vestenden, har karakter af overdrev. Vest- og sydsiden af søen er med veludviklede kærpartier delvist med karakter af hængesæk. Disse områder er partivist under tilgroning i pil.

Søen, som er en af de sidste tilbageværende næringsfattige søer på de rige jorde på Sjælland, er såvel referencelokalitet for søtyper, har naturvidenskabelig interesse som undervisningslokalitet og rummer mange strengt beskyttede arter og naturtyper i såvel national som international sammenhæng. Lokaliteten rummer en meget artsdivers flora og fauna.

Søen i Bonderup Mose set fra vestsiden af søen. I forgrunden hvas avneknippe og trindstænglet star der sammen med kær-mangeløv dominerer hængesækken ved søens vestende.

Lokaliteten rummer flere arter og naturtyper som mange andre steder i landet har dannet grundlag for udpegning af internationale beskyttelsesområder (habitatområder). Det drejer sig blandt andet om vindelsnegl (endnu ubestemte), naturtypen 7210 Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe, 7230 Riggjær samt fiskearten pignmerling.

Geologi

Øvelsesterrænet er et storformet højtliggende morænebakkeland, der ligger umiddelbart øst for den kendte Mogenstrup Ås. Området er en del af nogle vældige randbakker, som blev dannet dengang hovedisen trængte frem i landskabet og blev stuvet sammen langs isranden. Det storformede morænebakkeland nordøst for Mogenstrup Ås kan følges hele vejen gennem Sydsjælland i retningen sydøst. Det seneste isfremstød formåede ikke at ødelægge randbakkerne, men aflejrede en morænelerkappe hen over det eksisterende landskab. Øvelsesterrænets højdeinterval er 25 – 55 meter over havet. Heraf størstedelen 35 meter. Terrænet skråner nedad fra NØ mod SØ og de tre højeste punkter er henholdsvis 59, 49 og 49 m.o.h.

Naturtyper

70 procent af det tidligere øvelsesterræn er et åbent overdrevsareal med forskellige typer vandhuller. En mindre del af øvelsesterrænet er allerede solgt fra til Næstved Kommune i forbindelse med salget af kasernen i 2003/4. Den resterende del af øvelsesterrænets åbne areal, det vil sige overdrevsområdet, som nu ønskes fredet, er på ca. 180 ha. 30 procent af øvelsesterrænet er skov, der er lejet af henholdsvis Gavnø Gods og Herlufsholm Gods og Skole.

Landskabet er stærkt kuperet – her set mod Mogenstrup Ås

Fredskoven og den tilhørende Bonderup Mose, som er indbefattet i dette fredningsforslag, har et højt naturindhold, fordi Fredskoven rummer en del vandløb og fugtige områder. I skovbrynet ses mange gamle store navr og avnbøge og skoven har generelt et stærkt naturskopspræg.

Skytteskoven, der er en del af Kalbyrisskoven, hvor panseranlægget ligger, er mere intensivt forstligt drevet end Fredskoven og der er hugget kraftigt i den ældre bevoksning. Skoven er overvejende løvskov, men her er også en del nåleskov. Skytteskoven er naturmæssigt ikke så interessant som Fredskoven.

Søen i midten af Fredskoven, der har nær tilknytning til Bonderup Mose

Dyre- og planteliv

Øvelsesterrænet er en fuglelokalitet af stor betydning. Der er registreret 60 ynglefuglearter, heraf en række mindre almindelige arter, som er knyttet til overdrev, vådområder og gammel løvskov. Alle kan ikke nævnes her, derfor peges blot på enkelte af de mest ualmindelige arter. På de åbne områder er der fundet en stor bestand af ynglende engpiber. Engpiberen er gået meget stærkt tilbage på landsplan. Desuden yngler vibe, sanglærker, bynkefugle, agerhøne (som også er gået stærkt tilbage på landsplan).

I vådområderne er registreret ynglende grågæs (I juli 2006 blev observeret ti stykker) gråstrubet lappedykker og nattergale.

I skovene er der fundet skovsneppe, sumpmejse, spætmejser, træløber og kernebider. Området huser en stor bestand af både rådyr og harer, som bruger både skovene og overdrevet.

Padder og krybdyr har haft lidt trange kår i bæltekøretøjernes tid, men i de senere år, hvor vandhullerne er begyndt at reetablere, er bestanden af padder og krybdyr øget. For eksempel blev der ikke registreret snoge i området ved feltregistreringen i 1996, men der er nu en del af i de sumpede områder, så vidt enkelte militærpersoner oplyser. En af de arter, som stadig lever på området, er stor vandsalamander, den er ikke truet i Danmark, men er truet på europæisk plan og EU-habitatsregistreret.

Floraen på overdrevsarealerne er artsrig og bærer præg af, at der på de fleste arealer er tale om en naturlig næringsrig og ugødet jordbund.

Floraen i vådområder og langs vandløb er også veludviklet og den rige muldbundsflora i skovene rummer ligeledes mange arter.

Insektfaunaen er ligeledes righoldig. Af drifts- og plejeplanen fra 1996 fremgår det, at der er registreret 12 forskellige dagsommerfugle hvoraf flere, der er indikatorarter for overdrev, er gået tilbage i det danske landskab. I sommeren 2006 blev desuden den forholdsvis sjældne Hvid Admiral registreret på øvelsespladsen.

Trafikken med bæltekøretøjer har holdt græsset nede og givet god plads for den varierende plantevækst. Der er registreret 214 forskellige plantearter i området i 1996. De skader bæltekøretøjerne har anrettet, har naturen hurtigt rettet op på af egen kraft.

Kulturhistorie

Gardehusarregimentet flyttede i 1940 fra København til den nybyggede kaserne i den østlige udkant af Næstved. Ved oprettelsen i 1953 af den første panserbataljon, der var udstyret med bæltekøretøjer, blev regimentets areal udvidet med ca. 250 ha til det nuværende areal på 277 ha, der fortsat ejes af forvaret. Udvidelsen skete ved ekspropriation af nærliggende gårde, som årene efterhånden har slettet alle spor af med varierende grad af iscenesættelse. En af gårdene, Poulsted, blev kørt ned af 2. kampvognseskadron i 1958 i forbindelse med optagelser til filmen "Soldaterkammerater". Fredskovgård forsvandt i 1975, da den var ved at blive istandsat for at blive indrettet til undervisningslokale for soldaterne. Under en "Operation Forårsrengøring" blev der af soldaterne tændt bål i nærheden af Fredskovgård for at afbrænde det indsamlede affald. Gnister fra bålet sprang op og antændte gårdens stråtag, og den nedbrændte.

I Fredskovens skygge en sommerdag 2006

I forbindelse med øvelsesområdet blev lejet 121 ha skov, som stadig er lejet til brug for øvelser. Skovene, som er Fredskov, Skytteskov og en del af Kalbyrisskov er lejet af henholdsvis Gavnø Gods og Herlufsholm Gods og Skole.

I tilknytning til øvelsesområdet blev der etableret et panseranlæg i Kalbyrisskoven, der har været administration for panserenhederne, som holdt øvelser i området med blandt andet pansrede mandskabsvogne (PMV'ere), Centurion-kampvogne og i de sidste år Leopard-kampvogne. I panseranlægget blev etableret et stort militært værksted, kaldet kampvognsværkstedet, som blandt andet stod for vedligeholdelse og reparation af alle kampvogne på Sjælland. Med forsvarsforliget 2000-2004 blev det besluttet at nedlægge Gardehusarkasernen i Næstved og flytte Gardehusarregimentet til Antvorskov Kaserne ved Slagelse.

Hovedkasernen blev forladt 1. januar 2001. Dog forblev på denne del af kasernen Hesteskadronen med de berømte ridende gardehusarer og deres heste til august 2003, da de flyttede til nybyggede stalde på Antvorskov Kaserne. Med flytningen til Slagelse hørte den daglige brug af øvelsesområdet op, og brugen har været betydeligt aftagende i de efterfølgende år. Kampvognsværkstedet i Kalbyrisskoven, der havde både militært og civil personel, fortsatte sin funktion med vedligeholdelse og reparation af kampvogne efter flytningen af de andre enheder til Slagelse.

Efterhånden som de militære aktiviteter med kampvogne blev flyttet til Jylland som konsekvens af forsvarsforliget, blev aktiviteten på kampvognsværkstedet mindre for til sidst at ophøre. Flaget blev strøget 1. marts 2006 på denne sidste del af Gardehusarkasernen i Næstved. I Fredskoven er et militært depot, som fortsat anvendes af regimentet, der nu er hjemmehørende i Slagelse.

Den ældre kulturhistorie udmærker sig i særlig grad ved 2 kulturarvsarealer i Kalbyrisskoven. Disse arealer er særligt bevaringsværdige lokaliteter, og er udpeget af de lokale museer og godkendt hos Kulturarvsstyrelsen. Arealerne opdeles i tre kategorier, afhængigt af om de vurderes til at være af national, regional eller lokal betydning. De to pågældende

kulturarvsarealer er af regional betydning. Kulturarvsarealerne er ikke fredede, men udgøres af områder med særlig arkæologisk betydning, og skal derfor undgås i forbindelse med anlægsarbejder for at skåne stedets værdifulde fortidsminder. Samtidig kan en udpegning som kulturarvsareal også opfattes som en advarsel til bygherre om, at anlægsarbejder indenfor området vil medføre fordyrende og tidskrævende udgravninger.

Der findes flere velbevarede stendiger på arealerne for eksempel er Fredskoven omgivet af jorddiger på alle sider, ligesom der er velbevarede jorddiger fra de tidligere markskel rundt om i terrænet.

Ved Skov og Naturstyrelsens besigtigelse i april 1996 blev der fundet to fredede fortidsminder i Skytteskoven. En gravhøj og en stor stenaldergrav. Begge fortidsminder er angivet på kortet over terrænet.

Indenfor fredningsområdet ligger der 5 bygninger med middel bevaringsværdi, og en enkelt med høj bevaringsværdi.

Stiforbindelser

Der er et udbygget net af kampvognsspor på området, som det i dag ikke er tilladt at benytte. Nettet af kampvognsspor er etableret af militæret i forbindelse med aktiviteter på området. Det ville være ønskeligt, om dette stinet blev udvidet med et trampestisystem og ridestier under hensyntagen til, at naturen samtidig beskyttes.

De egentlige veje – Gækhøjvej, Betonvej og vejen langs med Laugstien – er eneste stier/veje i området, hvor færdsel er tilladt i dag.

Naturplejeaftaler

Skov og Naturstyrelsen indgik i 1996 en drifts- og plejeplan med forsvaret for perioden 1996-2010. I forbindelse med udarbejdelsen af drifts- og plejeplanen blev der gennemført en feltregistrering af dyre og plantelivet i området. Det er denne plan, der er kilde til de her fremsatte oplysninger om forholdene på området. I dag administreres drifts- og plejeplanen fra Antvorskov Kaserne i Slagelse. Den er p.t. under revision i Skov- og Naturstyrelsen.

Naturgenopretning

Der er behov for øget genopretning af den naturlige fauna og behov for reetablering af vådområderne, ligesom der også er behov for bekæmpelse af bjørneklo på en naturlig måde, for eksempel ved at udsætte får eller højlandskvæg, som dels kan afgræsse området, så det ikke springer i krat eller skov, og dels kan holde bjørnekloen i ave. Forsvaret har efter aftale med Skov og Naturstyrelsen, og under hensyntagen til militærets begrænsede formåen, benyttet kemisk bekæmpelse af bjørneklo.

Vandindvindingsinteresser

Den nordligste del af Kalbyrisskov er i regionplanen udlagt til område med særlige drikkevandsinteresser.

Turisme og rekreation

Området har ikke haft nogen betydende rekreativ funktion, da der i 45 år har været adgang forbudt til det militære område.

Der har været offentlig adgang til arealet siden 1996, når blot der ikke foregik militære aktiviteter på området. I forbindelse med en eventuel fredning, kunne depotbygningerne i Fredskov bruges til naturskole i dagtimerne og måske endda en lejrskolefunktion. Området kunne udvikles med et system af trampestier, ridestier, måske med et par shelters og bålpladser til primitive overnatningsmuligheder for vandringsfolk og cykelturister.

2. Fredningsforslagets afgrænsning

Fredningsforslagets afgrænsning fremgår af kortbilag 1.

Fredningsområdets vestlige grænse følger afgrænsningen af den kommende vej, ØH. Ved Kalbyrisskovs nordlige og østlige grænse følger fredningsgrænsen skovgrænsen ned til Kalbygårdsvej, dog er mose, eng, sø og kulturarvsarealer, som støder umiddelbart op til fredningsområdet medtaget inden for fredningen. Herefter følger fredningsgrænsen Kalbygårdsvej sydøst på ned til Fredskovs nordlige hjørne, og følger skoven i sydøstlig retning, går omkring Bonderup Sø og Mose og dernæst syd på langs Fredskovs østlige afgrænsning, hvor den fortsætter langs øvelsespladsens østlige grænse. Fredningsområdets sydlige afgrænsning følger øvelsespladsens sydlige grænse hen til den planlagte vej, ØH.

3. Planlægnings- og fredningsmæssige forhold

I henhold til Kommuneplan 2001-2012 for Næstved Kommune ligger fredningsområdet i landzonen.

I henhold til Regionplan 2005 for Storstrøms Amt er hele fredningsområdet beliggende i områder der er udpeget som særlige regionale naturbeskyttelsesområder.

Af Forsvarsministeriets beretning om forsvarets arealer fra 1974 fremgår det, at øvelsespladsen ligger i smukt og afvekslende kuperet terræn, hvoraf den østlige del er afgrænset af Kalbyris-Skytteskov-partiet i vest og Fredskov-partiet i øst. Det foreslås at den del af Næstved Øvelsesplads, der ejes af forsvaret fredes for det tilfælde, at forsvaret på et senere tidspunkt afstår det.

Ca. 180 ha er registreret overdrev, jf. Naturbeskyttelseslovens § 3.

Ca. 140 ha er omfattet af skovbyggelinie, jf. Naturbeskyttelseslovens § 17.

Ca. 8 ha er registreret sø- og mose, jf. Naturbeskyttelseslovens § 3

Ca. 340 ha er fredskov.

Fredningsområdet er ikke omfattet af habitatbeskyttelse. Fredningsforslaget antages i øvrigt ikke at ville påvirke eller forringe naturtyper og levesteder for arter, som er omfattet af international beskyttelse.

4. Forslag til fredningsbestemmelser

Det foreslås at fredningen tinglyses på følgende bestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

- At sikre og udvikle områdets ekstensive rekreative kvaliteter
- At området ikke gøres til genstand for fremtidig byudvikling og tekniske anlæg
- At sikre og forbedre offentlighedens adgang
- At områdets store landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At bevare og forbedre levestederne for plante- og dyreliv
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At skabe grundlag for naturpleje og naturgenopretning

§ 2 Mål for delområder

Delområde 1, Næstved Øvelsesterræn: Området skal udvikle sig til at være et eng- og overdrevsareal med småsøer og mindre lunde af hjemmehørende træer og buske. Der skal være fri færdsel overalt.

Delområde 2, Kalbyrisskov med Skytteskov samt Fredskov: Skovene kan drives som hidtil efter skovloven. Offentlighedens adgang reguleres efter Naturbeskyttelseslovens adgangsregler for private skove. Der bør arbejdes for frivillige aftaler med skovejere om adgangsregler som for statsskovene.

Delområde 3, Øvrige naturområder, herunder Bonderup Sø og Mose: Områderne er af høj biologisk værdi, som skal sikres og udvikles gennem plejen. Adgang til områderne reguleres efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Delområde 4, 3 mindre landbrugsejendomme: Kan anvendes som hidtil, og byggeri som er nødvendig for ejendommenes drift som landbrugsejendomme er tilladt efter fredningen.

§ 3 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag mv.

Der må ikke foretages terrænændringer og der må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser. Dette forbud gælder blandt andet anlæggelsen af nye veje i området.

Der må ikke etableres nye boliger i området og deponering må ikke finde sted. Mindre udvidelser og ombygninger af eksisterende boliger må kun finde sted efter dispensation fra Fredningsnævnet.

Fredningen er ikke til hinder for byggeri der er nødvendigt for en ejendoms drift som landbrugsejendom. Dog skal udvidelser ske efter fredningsnævnets censur og så vidt muligt placeres indenfor have- og gårdspladsareal.

Der må ikke etableres elektrisk belysning langs stier og veje i området.

Hegning skal ske med sædvanlige trådhegn omkring arealer, der anvendes til fåre- og kreaturgræsning.

Udenfor have- og gårdspladsarealer må der ikke anbringes campingvogne eller lignende, og teltslagning må ikke finde sted.

Fredningen er ikke til hinder for at der efter nærmere planlægning kan etableres en primitiv overnatningsplads og shelters indenfor delområde 1, eller efter aftal med ejerne, i delområde 2.

Fiskeri og sejlads er ikke tilladt indenfor delområde 1.

Etableringen af intensive friluftsanlæg af enhver art, herunder boldbaner, golfbaner, motocross baner, vandsportsanlæg, put & take søer mv. er ikke tilladt indenfor fredningsområdet. Dog kan eksisterende skydebaneaktivitet fortsætte som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier, herunder ridentier, i området efter en nærmere planlægning.

Fredningen er ikke til hinder for at eksisterende vandindvinding kan ske som hidtil.

Fredningen er ikke til hinder for at der kan ske oprydning og oprensning på arealet.

Fredningen er ikke til hinder for at der på et nærmere angivet areal kan opsættes informationstavler mv. til formidling af fredningen.

§ 4 Retningslinier for skov- og landbrugsdrift

Delområde 1 og 3 må ikke plantes til. De må ej heller opdyrkes herunder gødskes, sprøjtes eller kalkes. De skal plejes i henhold til godkendt plejeplan, jf. § 5.

Der kan dog i begrænset omfang anvendes pesticider ved bekæmpelsen af invasive arter, herunder bjørneklo.

De private skove kan drives som hidtil. Der bør arbejdes for, at der efter aftale med skovejerne etableres græsningsskov i disse områder.

Driften af landbrugsarealer indenfor omdrift kan foregå som hidtil.

§ 5 Naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden – staten for statsejede arealer og Næstved Kommune for de øvrige arealer – gennemfører pleje af de fredede arealer. For pleje gælder i øvrigt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 951 af 16. september 2004 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan der forhandles med og tilsendes lodsejerne og Danmarks Naturfredningsforening. Såfremt der er uenighed mellem Danmarks Naturfredningsforening og plejemyndighederne eller i forhold til en lodsejer, træffer fredningsnævnet afgørelse i sagen.

Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke, eller i mangel heraf med fredningsnævnets godkendelse. Ejeren har ret til selv at udføre plejen inden for en af kommunen fastsat frist. Ved trærydning tilfalder det fældede træ ejeren, såfremt denne fjerner det inden en af kommunen fastsat frist, og ellers tilfalder træet kommunen. Ejeren kan ikke stille krav om opskæring, sammenkørsel eller kørsel til fast vej.

Stk. 4. Kunstigt afvandede søer og vådområder skal i videst muligt omfang søges genoprettet af plejemyndighederne efter aftale med lodsejerne.

§ 6 Naturgenopretning

Der kan efter en nærmere planlægning etableres nye vandhuller indenfor fredningsområdets delområde 1. I delområde 2 kan det ske efter aftale med skovejerne.

Kampvognsspor kan planeres til terræn.

Der kan ske åbning af rørlagte vandløb samt etablering af små vådområder gennem drænafbrydelser i delområde 1.

Fredningen er i øvrigt ikke til hinder for at der kan ske naturgenopretning efter en samlet plan.

§ 7 Arkæologiske undersøgelser

Fredningen er ikke til hinder for at der med Fredningsnævnets godkendelse foretages arkæologiske udgravninger i dele af området.

§ 8 Jagt

Jagt og tilskuds fodring er ikke tilladt i delområde 1. Allerede planlagte jagter til og med 31. januar 2007 kan dog afholdes som planlagt.

§ 9 Fjernelse af eksisterende bygninger

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og kultfredning §8 ca.ha	fredskovspligt ca.ha	
11	del af 2 d Kalby By, Holme-Olstrup	Rudersdal A/S v/ adv. Henrik Oehenschlæger Falkoner Allé 1 5. 2000 Frederiksberg	2,37	1				landbrug
12	2 g smst.	Finn Lyftingsmo Skovvej 20 4684 Holmegaard	0,39	1				
13	2 h og 2 i smst.	Ole Frederik Poulsen Skovvej 22 4684 Holmegaard	0,09	1	0,07			
			<u>0,11</u> 0,20	1	0,04			
14	del af 3 smst.	Knud Torben Jacobsen Skovvej 15 4684 Holmegaard	2,19	1	2,02			
15	1 b smst.	Rønnebæk Kirkekasse v/ kasserer Gitte Clausen Vejleøvej 45 4700 Næstved	2,46	1				
16	del af 13b og 13 c smst.	Anni Møller Nielsen Skovvej 24 4684 Holmegaard	2,04	1				landbrug
			<u>1,16</u> 3,20	1				do
17	del af 1 c Bonderup By, Næstelø	Steffen Enevold Nielsen Bonderupvej 2 A Bonderup 4700 Næstved	2,93	1				

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha	fredskovspligt ca.ha	
18	4 k	Johan Gruth Hansen Peter Gruth Hansen Stationsvej 7A Brandelev 4700 Næstved	0,25	1				
	Bonderup By, Næstelsø							
	4 l		0,14	1				
	3 g		0,43	1				
	2 f		0,40	1				
	5 e og		1,10	1				
	5 f smst.		0,16 2,48	1				
19	4 i smst.	Kjeld Nielsen Rita Agnete Hansen Bonderupvej 24 Bonderup 4700 Næstved	0,16	1				
20	7 t smst.	Arne Juel Ottosen Kongshøjvej 3 Bonderup 4700 Næstved	3,38	1				landbrug
		I alt	538,46					

Dato: 13-10-2006
Arkivnummer: 1579-105101
Sagsbehandler: Birgitte Bang Ingrisch, 39 17 40 19, bbi@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Budgetoverslag for Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Danmarks Naturfredningsforening rejser om kort tid fredningssag for ca. 541 ha omfattende Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove i Næstved kommune, Storstrøms amt. I henhold til Naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 skal et fredningsforslag ledsages af et overslag over de forventede omkostninger, der knytter sig til gennemførelsen af forslaget.

Der tilkendes ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, jf. nbl. § 39 stk. 1, sidste punktum. Forsvarsministeriet ejer ca. 180 ha. Der kan således ikke forventes erstatning ved fredning af dette areal.

Areal	Regulering	Erstatning pr. ha	Bemærkninger	I alt kr.
14 ha	Forbud mod ændringer	3.200	Grundtakst	44.800
8 ha er omfattet af Nbl. § 3	Forbud mod ændringer	0	Ingen erstatning	0
340 ha er fredskov	Forbud mod ændringer	0	Ingen erstatning	0
I alt				44.800

Birgitte Bang Ingrisch

Fra: Birgitte Bang Ingrisch
Sendt: 13. oktober 2006 12:45
Til: 'sns@sns.dk'; 'Jappe, Ole'; 'tmf@stam.dk'; 'naeskom@naeskom.dk';
'kommune@fladsaa.dk'
Cc: Annelise Christensen; 'Linda Rasmussen'; 'skovfoged@herlufsholm.dk'; Michael Leth
Jess; 'dngishale@sol.dk'
Emne: Forudgående budgethøring vedrørende fredningsforslag for Næstved Øvelsesplads og
tilhørende skove

Fredningsforslag til Næstved_frkort_13Budgetoverslag.doc
Næstved Ø... 1006.JPG (2 M... (48 KB)

Til Skov- og Naturstyrelsen, Storstrøms Amt, Næstved Kommune og Fladså Kommune

Danmarks Naturfredningsforening rejser om kort tid fredningssag for ca. 541 ha i Næstved kommune. Efter Naturbeskyttelsesloven skal sagsrejser i den pågældende fredningssag udarbejde et budgetoverslag, som skal sendes i høring i 4 uger hos de myndigheder, der ikke er sagsrejsere i den pågældende fredningssag.

På den baggrund anmodes De hermed om eventuelle bemærkninger til budgetoverslaget hurtigst muligt og senest den 10. november 2006.

Samtidig opfordres myndighederne til at give deres støtte til fredningsforslaget.

Venlig hilsen Birgitte B. Ingrisch

Birgitte Bang Ingrisch, fredningskoordinator Danmarks Naturfredningsforening,
Mashedøgade 20, 2100 Kbh. Ø. Direkte tlf.: 3917 4019, e-mail: bbi@dn.dk

Danmarks natur - en sag for os alle! Meld dig ind i Danmarks Naturfredningsforening på
www.dn.dk/medlemsskab

Danmarks Naturfredningsforening
Madsnedøgade 20
2100 København Ø

Landområdet
J.nr. SNS-121-00271
Ref. EMS
Den 7. november 2006

Budgetoverslag for forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Danmarks Naturfredningsforening har den 13. oktober 2006 fremsendt budgetoverslag for forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads til Skov- og Naturstyrelsens udtalelse.

I den anledning skal Skov- og Naturstyrelsen udtale:

Styrelsen har ingen bemærkninger til vurderingen af, at der ikke skal tilkendes erstatning for fredning af de offentligt ejede arealer.

Af fredningsforslagets §§ 5 og 6 om naturpleje og naturgenopretning fremgår, at plejemyndigheden kan foretage tilstandsændringer og andre foranstaltninger for at forbedre forholdene for hjemmehørende dyre- og plantearter. Desuden har plejemyndigheden mulighed for at regulere afgræsning, og der kan etableres nye vandhuller og ske naturgenopretning. Det er uklart, i hvilket omfang disse bestemmelser også gælder de privatejede arealer. I det omfang bestemmelserne gælder de privatejede arealer, vil det være erstatningsudløsende og bør fremgå af budgetoverslaget.

For så vidt angår de private skove, fremgår det af fredningsforslaget, at skovene kan drives som hidtil, men det er uklart om skovene kan pålægges særlige plejeforanstaltninger. Under forudsætning af, at der ikke lægges begrænsninger på skovene, ej heller plejemuligheder for plejemyndigheden, er Skov- og Naturstyrelsen enig i, at der ikke skal ydes erstatning.

Af § 9 fremgår, at kampvognsværksted og eventuel forurening bør fjernes. Formuleringen er upræcis. Skal der ske oprydning, bør det fremgå, hvem der i givet fald skal finansiere oprydningen, og omkostningerne bør fremgå af budgetoverslaget. Alternativt kan det være en ikke til hinder for bestemmelse.

Med venlig hilsen

Else Marie Stamphøj

Bilag 3c.

STORSTRØMS AMT

Teknik- og Miljøforvaltningen

Natur- og plankontoret

Danmarks Naturfredningsforening
Att: Birgitte Bang Ingrisch
Masnedøgade 20
2100 København Ø.

Modtaget i
Danmarks Naturfredningsforening

8 NOV. 2006

Indskannet i Journalarkiv BBE
J.nr. 1579-105496

Forslag til fredning af Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove

Kære Birgitte

Tak for der fremsendte fredningsforslag. Storstrøms Amt har ingen bemærkninger til det medsendte budgetoverslag.

Overordnet set ser forslaget meget fornuftigt ud og vi giver gerne vores faglige støtte. Vi har kun en række mindre bemærkninger til selve fredningsforslaget:

I skriver på side 11. nederst, under punkt "3 planlægnings- og fredningsmæssige forhold", at fredningsområdet ikke er omfattet af habitatbeskyttelsen, dette er også korrekt, men i området findes både Springfrø og Stor vandsalamander som er optaget på bilag IV-strengt beskyttede dyrearter i habitatdirektivet.

Side 12 under "§2 mål for delområder"

- Delområde 1. I forbindelse med at i nævner hjemmehørende træer bør buske også medtages.
- Delområde 2. Det bør overvejes om man gennem en frivillig aftale med skovejere kan lave adgangsregler som for statsskovene f.eks. i stil med den lejeaftale som Vordingborg kommune har med Petersgård skovdistrikt i Vintersbølle skov.

På side 13

Under "§4 retningslinjer for skov- og landbrugsdrift"

- Delområde 1. Vi vil anbefale at man udlægger et større område til fri succession for hjemmehørende arter.
- Delområde 1 og 2. Fredningsforslaget bør give mulighed for, at man kan etablere græsningsskov i disse områder.

Under "§6 Naturgenopretning" vil vi anbefale at man også medtager åbning af rørlagte vandløb samt etablering af små vådområder gennem drænafbrydelser.

I forhold til bilagene savner vi en ejer oversigt med matrikelfortegnelse og ha angivelse.

Amtet er bekendt med at Næstved kommune i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen planlægger en række nye statsskove omkring Næstved by. Næstved Øvelsesplads kan i den forbindelse blive et meget vigtig naturområde, som kan

Storstrøms Amt
Parkvej 37
4800 Nykøbing F.

Telefon 54844800
Telefax 54844848
mik@npk.stam.dk
www.stam.dk

6. november 2006

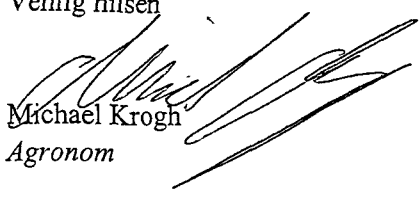
MIK
j.nr.

54844810

skabe sammenhæng og spredningsmuligheder mellem de nye og eksisterende skov- og naturområder. Man bør i den forbindelse overveje om det var en fordel at Skov- og Naturstyrelsen også overtog ejerskabet til øvelsespladsen, således at man fik et meget stort og sammenhængende naturområde helt ned til Mogenstrup Ås.

2/2

Venlig hilsen

Michael Krogh
Agronom

Den dag forsvaret opgiver driften af depotbygningerne i Fredskov er fredningen ikke til hinder for at bygningerne anvendes til naturskole eller lignende.

Den dag forsvaret opgiver driften af kampvognsværkstedet i Kalbyrissskov bør dette anlæg og eventuel forurening fjernes, og området reableres.

§ 10 Offentlighedens adgang.

Delområde 1: Der er offentlig adgang til hele området og fri færdsel overalt. Dette omfatter også arealer, som er hegnede af hensyn til græssende dyr.

I delområde 2, 3 og 4 reguleres adgangen efter Naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen.

Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i fredningsområdet.

§ 11 Retsvirkning

Midlertidig retsvirkning af forslaget træder i kraft så snart Fredningsnævnet har offentliggjort forslaget i Statstidende.

§ 12 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

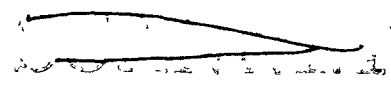

Øvelsesterrænet er visse steder under tilgroning. Uden en kontinuerlig pleje vil området på få år udvikle sig til tæt krat og siden hen skov.

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha	fredskovspligt ca.ha.	
1	68 d Rønnebæk By, Rønnebæk	Forsvarets Bygningstjeneste Frederiksholms Kanal 30 1220 København K	4,34	1			alt	
	1 r Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk		0,49	1			alt	
	25 d Holsted By, Herlufsholm		9,10	1			alt	
	69 Rønnebæk By, Rønnebæk	Østre Byggeadministration Frederiksholm Kanal 30 1220 København K	149,40	1				
	del af 3 Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk		<u>23,91</u> 187,24	1	0,44			
2	del af 25 a Holsted By, Herlufsholm	Herlufsholm Skole og Gods Godskontoret Herlufsholm Allé 170 4700 Næstved	110,65	1	21,86		alt	
	22 Øverup By, Herlufsholm		73,80	1	2,25		alt	
	30 Kalby By, Holme-Olstrup		<u>31,36</u> 214,81	1	0,53		alt	
3	68 a Rønnebæk By, Rønnebæk	Otto T. H. A. Reedtz-Thott Gavnø 2 4700 Næstved	56,26	1			alt	
	del af 1 k Rønnebæksholm By, Rønnebæk		<u>40,40</u> 96,66	1	2,69		alt	
4	del af 229 r Næstved Markjorder	Næstved Kommune Teatergade 8 4700 Næstved	6,67	1				
	"b" Rønnebæk By, Rønnebæk		<u>0,24</u> 6,91	1	0,43			vejareal

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:		Heraf omfattet af	Bemærkninger
			Ca.ha.	Antal lodder	fortidsminder §18 ca.ha	søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.m. §3 strandbesk. §15 og klitfredning §8 ca.ha		
5	17 Holsted By, Herlufsholm 18 smst.	Kim Kolacinski Skyttemarksvej 205 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,59	1	0,12			landbrug
			<u>1,69</u> 3,28	1				do
6	19 og 21 a smst.	Peter Vestergaard Larsen Lena Vivi Stenfeldt Larsen Skyttemarksvej 202 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,52	1				landbrug
			<u>1,66</u> 3,18	1				do
7	20 og 21 b smst.	Niels Struve Skyttemarksvej 204 Kalbyrisskov 4700 Næstved	1,67	1				landbrug
			<u>1,84</u> 3,51	1				do
8	del af 1 b Øverup By, Herlufsholm og 1 l smst.	Frank August Hansen Øverupvej 21 4700 Næstved	0,07	1				landbrug
			<u>0,10</u> 0,17	1				do
9	del af 1 d smst.	Rikke Lena Korsman Ankersen Lars Christian Schjødt Akensen Øverupvej 15 4700 Næstved	0,30	1				landbrug
10	1 h smst.	Kfum Spejderne i Danmark Suså Gruppe v/ Rita Niebling Olstrupvej 25 4684 Holme-Olstrup	1,64	1				

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg
Tlf. 55 36 17 00
Fax 55 36 17 10
Direkte tlf. 55 36 17 26

DELVIS SKANNET

Fr.s. 42/2006

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Den 13. december 2006

14 DEC. 2006

I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1 bekendtgøres det, at der er rejst fredningssag for Næstved Øvelsesplads og tilstødende skove. Arealerne er beliggende i Næstved, Fladså og Holmegaard kommuner. Efter 1. januar 2007 indgår alle arealerne i Ny Næstved kommune. Fredningsforslaget vedrører ialt 538,46 ha. Arealerne er inddelt i 4 delområder. Fredningsforslaget er vedlagt budgetoverslag. Budgetoverslaget har i overensstemmelse med Naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 6 været sendt i høring hos henholdsvis Skov- og naturstyrelsen, Storstrøms amt, Fladså, Holmegaard og Næstved kommuner.

Fredningens formål er bl.a. at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, geologiske og rekreative værdier og at sikre og forbedre offentlighedens adgang til området.

Efter fredningsforslaget må der bl.a. ikke foretages byggeri, etableres anlæg eller foretages terrænændringer. Iøvrigt henvises til fredningsforslaget, der kan ses på Danmarks Naturfredningsforenings hjemmeside: www.dn.dk (arbejdsområde/fredning) .

Når der er sket offentlig bekendtgørelse, må der ikke foretages noget, der er i strid med fredningsforslaget jf. Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 2. De dele af fredningsforslaget, der griber ind i den aktuelle drift eller udnyttelse af arealerne, har dog først virkning, når det er endeligt afgjort, at fredningen skal gennemføres.

I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37 bekendtgøres det endvidere med 4 ugers varsel, at der torsdag den 15. marts 2007 kl. 09.30 afholdes offentligt møde i sagen. Mødet afholdes på restaurant "Gulerodshuset", Ringstedgade 528, 4700 Næstved. I forbindelse med mødet vil der ske besigtigelse af området, der ønskes fredet.

Erstatningskrav og bemærkninger til fredningsforslaget kan sendes til fredningsnævnet allerede inden mødet.

Ulf Andersen
formand

SNS-121-00271

4

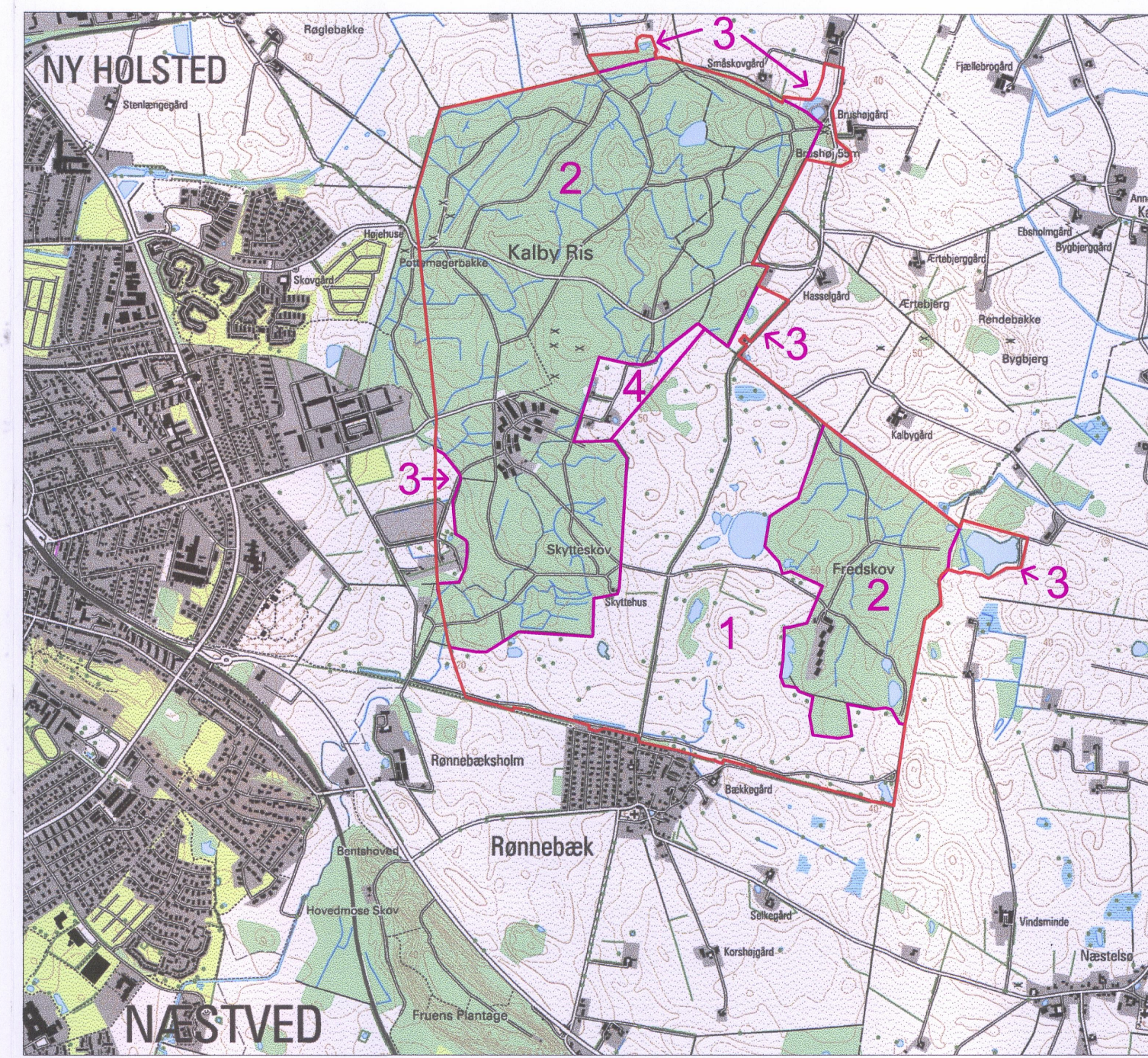
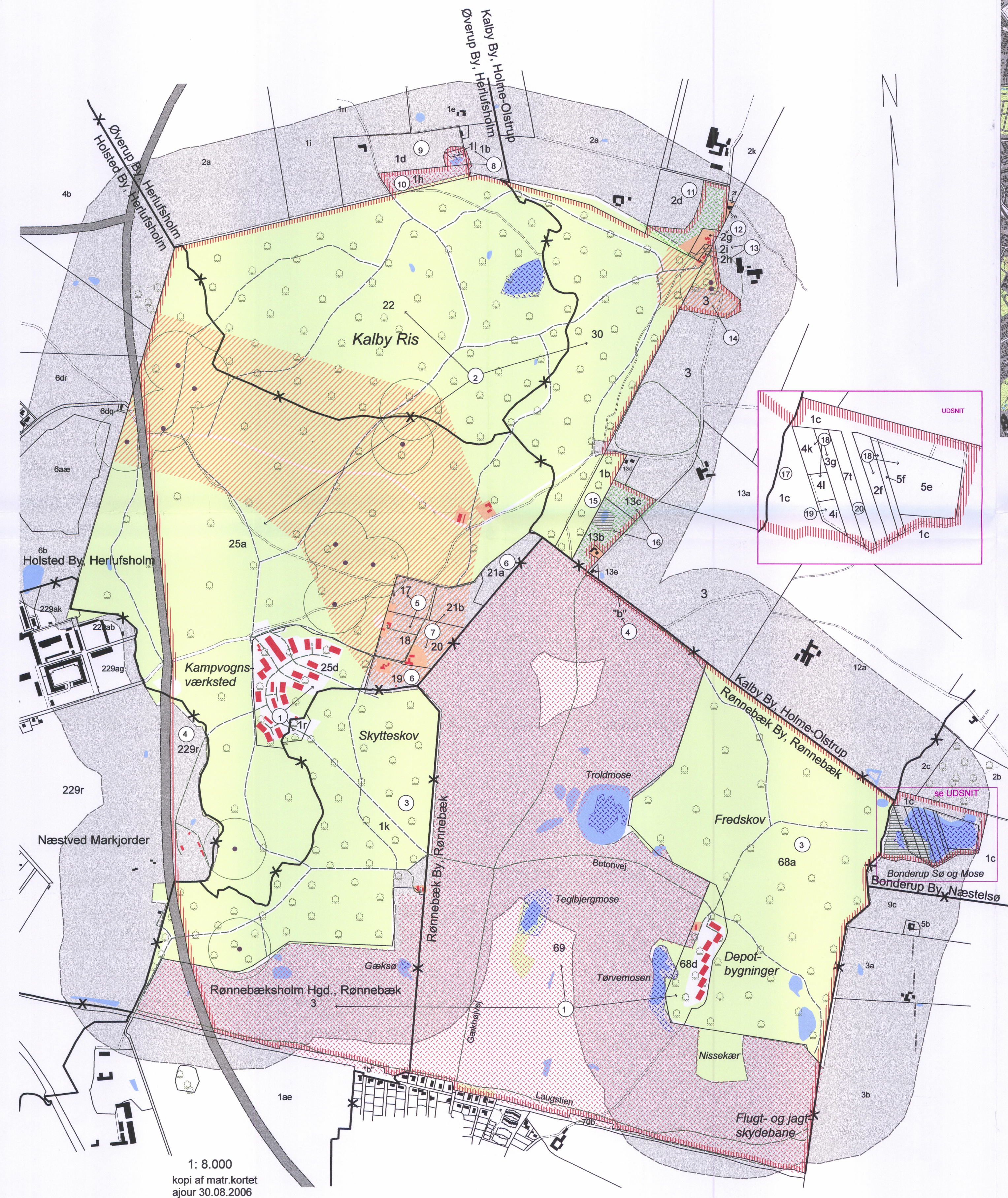
Denne indkaldelse, der bortset fra indkaldelserne til Danmarks Naturfredning og dennes lokalkomitéer i de berørte kommuner er vedlagt fredningsforslaget, er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Præstø/Fladså,
c/o Dorthe Nielsen, Hastrupvej 14, 4720 Præstø.
Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Holmegaard, c/o
Claus Christensen, Ravnstrupvej 9, 4684 Holmegaard
Lokalkomitéen af Danmarks Naturfredningsforening for Næstved, c/o John
Hansen, Kalbyrisvej 185, 4700 Næstved.
Storstrøms amt, Natur- og plankontoret, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Skov-og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Friluftsrådet, c/o Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.
Dansk Ornitologisk Forening, c/o Uffe B. Nielsen, Nørremarksvej 2, 4930
Maribo.
Fladså kommune, Lovvej 1, Mogenstrup, 4700 Næstved.
Holmegaard kommune, Holmegaardsvej 4, Fensmark, 4684 Holmegaard.
Næstved kommune, Teatergade 8, 4700 Næstved.
Dommer Kirsten Linde, Skomagerrækken 3, 4700 Næstved

og følgende lodsejere:

Forsvarets Bygningstjeneste, Frederiksholms Kanal 30, 1220 København K.
Østre Byggeadministration, Frederiksholms Kanal 30, 1220 København K.
Herlufsholm Skole og Gods, Godskontoret, Herlufsholm Allé 170, 4700 Næstved.
Otto T. H. A. Reedtz-Thott, Gavnø 2, 4700 Næstved.
Næstved kommune, Teatergade 8, 4700 Næstved.
Kim Kolancinski, Skyttemarksvej 205, Kalbyrissskov, 4700 Næstved.
Peter Vestergaard Larsen, Lena Vivi Stenfeldt Larsen, Skyttemarksvej 202,
Kalbyrissskov, 4700 Næstved.
Niels Struve, Skyttemarksvej 204, Kalbyrissskov, 4700 Næstved.
Frank August Hansen, Øverupvej 21, 4700 Næstved.
Rikke Lena Korsmann Andersen, Lars Christian Schjødt Akersen, Øverupvej
15, 4700 Næstved.
KFUM Spejderne i Danmark, Suså Gruppe, V/Rita Niebling, Olstrupvej 25,
4684 Holmegaard.
Rudersdal A/S, v/adv. Henrik Oehlenschläger, Falkoner Allé 1, 2000 Frederiksberg.
Finn Lyftingsmo, Skovvej 20, 4684 Holmegaard.
Ole Frederik Poulsen, Skovvej 22, 4684 Holmegaard.
Knud Torben Jacobsen, Skovvej 15, 4684 Holmegaard.
Rønnebæk Kirkekaske, v/kasserer Gitte Clausen, Vejleøvej, 45, 4700 Næstved.
Anni Møller Nielsen, Skovvej 24, 4684 Holmegaard.
Steffen Enevold Nielsen, Bonderupvej 2 A, Bonderup, 4700 Næstved.
Johan Gruth Hansen, Peter Gruth Hansen, Stationsvej 7 A, Brandelev, 4700
Næstved.
Kjeld Nielsen, Rita Agnete Hansen, Bonderupvej 24, Bonderup, 4700 Næstved.
Arne Juel Ottosen, Kongshøjvej 3, Bonderup, 4700 Næstved.

Der vil senere, når de øvrige nævnsmedlemmer er udpegede, blive sendt indkaldelser til disse.

1 delområdegrense og -nummer

Kortbilag 1

Næstved Øvelsesplads med tilstødende skove

Øverup By, Herlufsholm
Holsted By, Herlufsholm
Rønnebæk By, Rønnebæk
Rønnebæksholm Hgd., Rønnebæk
Næstved Markjorder
Næstved Kommune
Kalby By, Holme-Olstrup
Holmegaard Kommune
Bonderup By, Næstelsø
Fladså Kommune

STORSTRØMS AMT

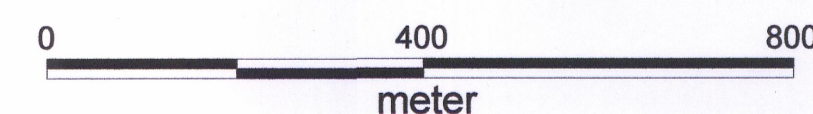
Udfærdiget i november 2006 af
Danmarks Naturfredningsforening

IKKE SCANNET

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- projekteret vej, ØH
- fredskov
- grænse for fredskov
- skov
- skovbyggelinie
- byggelinie omkring fortidsminde
- kulturarvsareal
- ejerlavsgrense
- henviisning til areal- og lodsejerliste
- bygning indenfor fredningsgrænsen
- have

- § 3 arealer
- vandhul
- sø
- eng
- mose
- overdrev

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 08089.00

Dispensationer i perioden: 19-07-2007

23 JULI 2007

SCANNET

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Skomagerrækken 3
4700 Næstved
Tlf.: 55786300
Fax: 55739139
Mail: kili@domstol.dk

UDSKRIFT AF FORHANDLINGS PROTOKOLLEN

FOR FREDNINGSNÆVNET I Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster

Torsdag den 19. juli 2007 foretoges af formanden fhv. dommer Ulf Andersen fr.s. 42/2006: Sag om dispensation fra forslaget om fredning af Næstved øvelsesplads og tilstødende skove til opførelse af en 15 m² tilbygning på Skyttemarksvej 205, 4700 Næstved, matr. nr. 17 og 18 Holsted by, Herlufsholm.

Der fremlagdes:

Brev af 28. juni 2007 med bilag fra Næstved kommune.

Brev af 5. juli 2007 fra Danmarks Naturfredningsforening.

Ansøgerens ægtefælle har telefonisk oplyst, at tilbygningen i lighed med selve bygningen ønskes beklædt med brune betontagsten og ikke med brunglacerede tegltagsten.

Nævnets medlemmer har telefonisk drøftet sagen og er enige om, at det ansøgte under hensyn til tilbygningens beskedne størrelse ikke strider mod fredningens formål.

Nævnet meddelte herefter dispensation fra fredningsforslaget til, at der opføres en tilbygning på 15 m². Tilbygningen skal opføres i overensstemmelse med ansøgningen og tækkes med brune betontagsten.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Ulf Andersen

formand

SNS-121-20271

9

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne udskrifts modtagelse indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K af de i Naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte personer, myndigheder og personer. Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster, Skomagerækken 3, 4700 Næstved. Fredningsnævnet videregiver klagen.

Afgørelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb. Er klage indgivet rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer anderledes.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 19. juli 2007.

Ulf Andersen
formand

Udskrift er sendt til:

Kim Kolancinski, Skyttemarksvej 205, 4700 Næstved.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Miljøcenter Nykøbing F, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Skov-og naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Næstved kommune, Brogade 2, 4700 Næstved.
Edith Marie Rosenmeier, Rådhusgade 57, 4780 Stege.
Jens Kristensen, Bolbrovej 36, 4700 Næstved.